JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. **Zaturdag, 16 April.** **N°. 31.**

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co., te **Pasarocan** bij WELJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te ***Amsterdam.***

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................. *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*.................. „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*......... „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*.................. „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een

BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de gewezen klerk op het kantoor van den adsistent-resident van Ngrowo (Kediri) A. C. Rudolph.

Ontheven.

Van de verdere vervulling zijner betrekking, de geschorste commies voor de comptabiliteit op het bureau van den adsistent-resident van Bandong, residentie Preanger-Regentschappen, J. M. L. M. van Sprew.

Benoemd:

Tot Adsistent-resident van Modjokerto, residentie Soerabaija, de adsistent-resident van Panaroekan, residentie Bezoeki, J. A. L. Steijn Parvé.

Tot adsistent-resident van Galoe, residentie Cheribon, de adsistent-resident van Ledok, residentie Bagelen, R. C. van Prehn.

Tot adsistent-resident van Ledok, residentie Bagelen, de adsistent-resident op Bodjonegoro, residentie Rembang, H. A. Steijn Parvé.

Tot adsistent-resident van Bodjonegoro, residentie Rembang, de adsistent-resident van Bondowosso, residentie Bezoeki, J. A. Caspersz.

Tot adsistent-resident van Bondowosso, residentie Bezoeki, de controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures op Java J. W. van Rijck

Tot adsistent-resident van Panaroekan, residentie Bezoeki, de controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures op Java J. J. W. Boers.

Tot commies voor de comptabiliteit op het bureau van den adsistent-resident van Bandong, residentie Preanger-Regentschappen, de ambtenaar op nonactiviteit J. W. Kröller, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Voor het loopende jaar 1859.

Tot lid van de commissie, ingesteld bij art. 49 van de bepalingen op het beheer van 's lands geldmiddelen (staatsblad 1831 no. 11), J. J. van [illegible], hoofd-[illegible] der militaire administratie.

Bevorderd:

Tot opzigter der tweede klasse bij 's lands burgerlijke openbare werken, de opzigter der derde klasse W. F. Jansen, met de aanwijzing van de hoofdplaats Samarang als zijne standplaats.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van April.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 2de mail-stoomer in April den 24sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Zaturdag, den 23sten April aanstaande:
a. des avonds te 8 uren voor Europa, Britsch-Indië, China enz., enz.
b. des middags ten 1 ure die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat op Dingsdag, den 31sten Mei 1859, des voormiddags te 10 uren, ten zijnen kantore zal worden uitbesteed de afvoer van gouvernements producten enz. uit de residentien Banjoemaas en Bagelen naar Tjilatjap, en de opvoer van zout enz. van Tjilatjap naar in die residentien gelegene plaatsen, gedurende 1860, 1861, 1862, 1863 en 1864.

Naar aanleiding van het bepaalde bij art. 22 van het reglement op de zeebrieven en jaarpassen in Nederlandsch-Indie, vastgesteld bij besluit dd. 15 December 1858 (staatsblad no. 138), brengt de adsistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia ter kennis van belanghebbenden, dat de daarbij bedoelde jaarpassen thans ten policiekantore verkrijgbaar zijn.

De Assistent Resident voor de Policie der Stad en voorsteden van Batavia noodigt de ingezetenen dezer residentie uit, om de hekken en muren hunner erven en gebouwen, die langs de groote wegen geplaatst zijn, binnen den tijd van 30 dagen, gerekend van den 20sten April aanstaande, behoorlijk te doen witten en herstellen.

Hij vertrouwt, dat een ieder zich zal beijveren, om aan deze uitnoodiging te voldoen, zonder dat het noodig zij te herinneren aan de bepaling der boeten, waarmede de ingezetenen, ingeval van nalatigheid of verzuim, worden bedreigd.

Met referte tot de bekendmaking van den 1sten October 1858 en de in de Javasche Couranten van den 24sten April 1844 No. 33 en van den 1sten Augustus 1855 No. 61 en volgenden geplaatste advertentie, brengt de assistent-resident aan de ingezetenen van Batavia andermaal in herinnering, dat al de honden, die, zonder aan een bepaalden meester toetebehooren, op de groote wegen rondloopen en daardoor tot last of nadeel van anderen strekken, door de politie moeten worden afgemaakt.

Werdende mitsdien de belanghebbenden, die prijs op hunne honden stellen, verzocht ze van behoorlijke halsbanden te voorzien, ten einde de beambten der policie tot teeken te strekken, dat zoodanige honden kunnen worden gespaard.

Berigten voor de Zeevaart.

In de Nederlandsche Staatscourant komt onder anderen de volgende bekendmaking voor:

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de *zwart* geschilderde ijzeren *reddingboei*, naar de uitvinding van *Peacock*, vóór het *Slijkgat van Goedereede*, ten gevolge van bekomen schade, is opgenomen, en vervangen door eene *zwarte houten ankerboeivormige bakenton der 1ste grootte* met dito korfbal.

's Gravenhage, den 8sten Februarij 1859.

De Minister voornoemd,
J. C. Lotsij.

De commissie tot verbetering der Indische zeekaarten brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat ingevolge een onderzoek door de luitenants-ter-zee 2de klasse *G. F. Servatius* en *A. F. Meyer*, de klip waarop het Nederlandsche barkschip *Souburg* is gebleven, eene uitgestrektheid heeft van ongeveer 50 Ned. el. met eene diepte van $1^1/_2$ vadem op de droogste plaats (met gewoon laagwater) liggende in de peiling:

Berg Lamongan	Z. 19o 41' 30" O.
Berg Laros	Z. 58o 38' 30" O.
P. Kambing (hoogste boom)	N. 12o 51' W.
Een der Zadelbergen	N. 32o 12' W.
Baak op Zwaantjes-droogte	N. 70o W.

De Schout bij nacht, President der Commissie voornd.,
G. VOGELPOOT.

VENDUTIEN.

Op Maandag, den 18 April, wegens vertrek, ten huize van den heer J. Myrtle, op den weg naar Tanah-Abang, door Gebrs. Roselje & Co.

en

Op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, door John Pryce & Co.

Op Dingsdag, den 19 April, voor het Restauratiegebouw van den heer J. F. Tentée, bij het Stadhuisplein, door Gebrs Roselje & Co.

en

Voor een der recherche pakhuizen aan den boom, à 4 pCt. vendusalaris, door John Pryce & Co.

Op Woensdag, den 20 April, van wijlen den chinees Limpong, door J. Speet.

Op Donderdag, den 21 April, voor het commissiehuis van Gebrs. Roselje & Co.

Op Vrijdag, den 22 April, voor de pakhuizen van wijlen Lie Tjoeliong, op Pendjaran, door Abeslin, Dennison & Co.

Op Zaturdag, den 23 April, des voormiddags te 10 uren, in het locaal van 's lands graan- en ijzerpakhuizen.

Op Woensdag, den 27 April, in een der recherche pakhuizen aan den kleinen boom, door Gebrs. Roselje & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de weeskamer te Samarang, van wijlen den hofmeester van het koopvaardijschip Elizabeth, kapt. Harms, H. W. C. Michælis, den gegageerden wachtmeester Bernardus Hermers, de gegageerde soldaten Henrich Borrman, Cornelis van Schapen Battum, den chinees Hoo Kongkien, de chinesche vrouw Tjiam Sioenio, huisvrouw van den chinees Liem Tikhoaij, de javaansche vrouw Wariedja, weduwe van den arabier Sech Oemar bin Awal en den Maleijer Mohamat Saleh bin Abdola.

Door de weeskamer te Soerabaija, van wijlen Louise Charlotte Meijer, weduwe van Serwas Hettaria, en den gepensioneerden opziener van den waterstaat, August Wilhelm Reifert.

Door de erfgenamen te Batavia, van wijlen den heer J. Tromp.

Door den testamentairen executeur en erfgenaam G. D. Domingus Jr., te Batavia, van wijlen Mevr. L. A. Siahijlatu, wed. van den heer A. Michiels.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 13 tot en met den 15 April 1859.

MARINE HOTEL. J. F. Duchateau en echtgenoot, van Pontianak. — W. O. Ruiganum, van Anjer.

HOTEL WILLEM II. Helbach, van Batavia. — Brocx, van Idem. — Mohr, van Pontianak. — de Haan en echtgenoot, van Onrust.

JAVA HOTEL. Feulings, van Rotterdam. — O. L. Larsson, van Melbourne. — Schepers, van Borneo. — A. W. Cederberg, van de Reede. — P. A. Brandt, van Idem. — A. H. Prehn, van Idem. — Timroth, van K. de G. Hoop. — H. A. Tille, van Idem.

Vertrekkende Personen.

P. Jansen. — C. J. Serlé en Echtgenoote. — R. W. Besier. — C. F. W. Weber.

Advertentiën.

Getrouwd:

Mr. J. P. VAN OSSENBRUGGEN
en
M. L. LUCARDIE.

Soeracarta, 28 *Maart* 1859,
Eenige kennisgeving. (1183

Getrouwd:

G. BUIJN
met
E. A. F. STEEVENS.

Batavia, 2 *April* 1859. (1203

Getrouwd:

A. S. J. VAN KESTEREN
en
M. BRUINE.

Soerabaija, *den 6den April* 1859.
Eenge kennisgave. (1250)

Getrouwd:

A. DE VOS.
en
C. F. LOUST.

Batavia, 9 *April* 1859. (1191)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *C. W. Lobry*, geliefde echtgenoote van

A. J. F. NIGGEBRUGGE Jz.

Gondo, 4 *Maart* 1859. (1195
Eenige kennisgave.

Bevallen van eenen ZOON, *M. Martherus, Arathoon.*)
Samarang, 18 *Maart* 1859. (1265)

Voorspoedig bevallen van eenen welgeschapen ZOON, *S. G. J. M. Brennwald*, geliefde echtgenoote van

B. M. H. THÖRIG.

Soerabaija, 2 *April* 1859. (1182)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, de geliefde echtgenoot van

E. KALFSTERMAN.

Tjilatjap, 3 *April* 1859. (1173)

Bevallen van eene DOCHTER, *G. E. Hemmellder*, echtgenoote van

F. VREEDE.

Toeban (Madura,) [illegible] *April* 1859.
Eenige kennisgave. ([illegible]84)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. B. H. Walter, du Cloux.*

Toelong-Agoong, 10 *April* 1859. (1190)

Bevallen van eenen welgeschapen ZOON, *J. L. S. Hop*, geboren *Kroeger.*

Tjicao, den 11den *April* 1859. (1248)

Overleden ten gevolge van een noodlottig toeval, in den ouderdom van 18 jaren, *Sophia, Magdalena, Johanna, Staal*, geliefde echtgenoot van

C. SCHUIT.

Soerabaija, 29 *Maart* 1859. (1194)

Op den 30sten Maart ll. overleed alhier, in den ouderdom van 61 jaren, de WelEGestr. Heer *J. Tromp*, ridder der orde van den Nederl. Leeuw, oud Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat.

Batavia, 12 *April* 1859. (1262)
Eenige kennisgeving.

Op den eersten April overleed te Soerabaija, *Adriana, Joséphine, Marie, Eugénie, Eliza*, in den ouderdom van twee jaren, jongste dochter van

RIDDER de STUERS.

Eenige kennisgave. (1242)

Op den 8 April overleed te Malang, mijn geachte Neef, de WeledelGestr. Heer *Jacob, Eduard de Meijier*, in leven Direkteur van 's Lands drukkerij.

J. F. C. DE GRAAUW.

Batavia, 16 *April* 1859. (1258)

Heden overleed onze lieveling, *Stephanus, Hendrik, Lodewijk*, twee en een half jaar oud zijnde.

J. R. P. F. GONGGRIJP.
M. C. WOLVEKAMP.

Batavia, 11 *April* 1859. (1189)

Op den 11den April 1859, overleed te Batavia, na een langdurig lijden, onze geliefde broeder en behuwdbroeder, *Philip Staal.*

H. J. J. Le [illegible]
H. L. E. [illegible]
[illegible] Staal.

Buitenzorg.
(1230)

VENDUTIE

Op Maandag, 18 April 1859,

wegens vertrek:

ten huize van den heer J. MYRTLE, op den weg naar Tanah-Abang,

[illegible]

Gebrs. ROSELJE en Co.,

van eenen netten en wel onderhouden INBOEDEL, bestaande uit: Europeesch en ander MEUBILAIR, LAMPEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PLEET- en GLASWERK, eene voor dit klimaat vervaardigde PIANO.

Voorts:

Soliede RIJTUIGEN, waaronder een REISWAGEN. 4 span goedloopende WAGENPAARDEN, 3 RIJPAARDEN, TUIGEN, waarbij een zoo goed als nieuw voor vierspan, in Engeland gemaakt, fraaije ZADELS, enz.

Zondag te voren te bezigtigen. (1212)

HOUT-VENDUTIE

op Maandag, den 18den April 1859,

op het Heemraden plein,

door

JOHN PRYCE & Co.

à 2 pCt. Vendusalaris.

van groote

Djattiehouten Balken

en

CHINESCHE DOODKISTPLANKEN. (1192)

VENDUTIE

op Dingsdag, den 19den April 1859,

voor een der Recherche pakhuizen aan de Kleine Boom, door

JOHN PRYCE & Co.,

à 4 pCt. vendusalaris,

van den geredden inventaris en eene gedeelte der Lading van het verbrande Amerikaansche schip **„AUDABON,"** bestaande uit:

TOUWWERK, BLOKKEN, ANKERS en KETTINGEN, STENGEN, RA'S,

eene groote partij *zeilen, stuurrad, gezouten vleesch*, eene partij *peper, etc., etc.,*

en verder van circa

160 picols JAVA-KOFFIJ,

min of meer beschadigd. (1214)

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag, den 19den April 1859,

aan de kleine Boom, zullen worden verkocht:

TWEE SLOEPEN,

afkomstig van het Amerikaansche Schip

AUDUBON.

(1256) JOHN PRYCE. Co.

Lees hier!

De VENDUTIE van Dingsdag 19 April 1859, *voor het restauratie gebouw van den Heer* J. F. TENTEE.

Is uitgesteld

tot Donderdag 28 dezer

(1254) Gebrs. ROSELJE en Co.

VENDUTIE.

Woensdag, 20 April 1859,

à 4 pCt., Vendusalaris,

voor het commissiehuis van

VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,

van **lijnwaden, een factuur Engelsche messen, touwwerk, masten, spieren, zeilen, ankers en kettingen, brillanten, goud- en zilverwerken**, en ten **11** uren precis, van:

Een ledig stuk grond, gelegen op *Tana Abang*, verponding no. 6168.

Een erf, bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, gelegen in de *Buiten Nieuwpoortstraat*, verponding no. 291.

Een dito dito met pannen gedekt, gelegen op *Vijfbruggen*, verponding no. 2039.

Een dito dito met pannen gedekt, gelegen in de *Buiten Nieuwpoortstraat*, verponding no. 5450.

Een dito dito met pannen gedekt, gelegen op *Vijfbruggen* (kampong *Sawa*), verponding no. 5128.

(1205)

VENDUTIE

op Woensdag den 20 April 1859,

voor het commissiehuis van

J. SPEET,

voor rekening des boedels van wijlen den Chinees **LIM TONG,**

van Chinesche meubelen, als: **ledikanten, tafels, stoelen, enz., goud- en zilverwerken, diamanten, zilveren haarspennen, gouden** en **zilveren selepas, gouden-** en **zilveren spaansche matten, paarlen, gouden dukaten, oude pilaar-matten,** een partij **witte vogelnesten**, eene groote partij **groene verglaasde Chinesche bloempotten, Chinesche zijde**, als ook 20 picols min of meer beschadigde **koffij**, en het geen verder te voorschijn zal worden gebragt.

Dingsdag te voren te bezigtigen.

Alles zonder Reserve.

(1229)

VENDUTIE

op Donderdag 21 April 1859,

voor het Commissiehuis van

Gebrs. ROSELJE & Co.,

van Boter, Zeep, Kamfer, Aardewerk, Klokjes, Hang- en Tafellampen, Moderateurlampen, Japansche Zijde, Dassen van verschillende kleuren.

50 kistjes, superieuren *Bijnwijn*,

20 stellen, kamferhouten *Koffers*,

eene aanzienlijke partij *Lijnwaden*, bestaande uit: Chitsen, Imitatie batik, Kain Pandjangs, Doeken etc.

(1253)

Vendutie

Op Vrijdag den 22 April 1859,

Voor de pakhuizen van wijlen Lie Tjoeliong op Pendjoran, door

ABEELEN, DENNISON & Co.

Van diverse en andere goederen. (1235)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op Woensdag den 27 April 1859,

zullen de ondergeteekenden in een der Recherche Pakhuizen aan de kleine Boom,

voor Rekening van belanghebbenden aan de meestbiedenden publiek verkoopen, het alhier ter Reede liggende **Nederlandsche Barkschip**

ZEEVAART,

metende 254 Lasten, gevoerd door Kapitein H. G. BIESTHORST.

Het Schip zal worden verkocht met deszelfs Masten, Stengen, Ra's en verdere Rondhouten, staand en loopend Want, Een stel Zeilen, twee zware Ankers, Kettingen, enz.

Vervolgens en detail de overcompleete Inventaris van gemelde bodem.

Het Schip is van heden af voor een ieder te bezigtigen; terwijl informatiën zijn te bekomen ten Kantore van de Agenten de Heeren *Haager* en *Schuurman.*

(1252) Gebrs. ROSELJE en Co.

VENDUTIE

op Dingsdag den 26sten April 1859, en op Maandag den 2den Mei 1859,

ten huize van den WelEdelen Heer J. CEZARD te Salemba.

wegens vertrek: door

John Pryce & Co.,

van een bijzonder fraaijen Inboedel, waaronder: *Compleete stellen rijk uitgesneden antieke Meubelen van Ebbenhout*, Hang- en Kroonlampen, Spiegels, Schilderijen enz., enz.

verder:

Van een *Europeeschen vis à vis, een dito Mylord*, een *Coupé* en een *Palankijn.*

Goedloopende Wagen Paarden, als:

2 span *Isabellen*
2 " *Bruine paarden*
1 " *Zwarte* "
1 *Schimmel*
} Overwalsche
1 span *Sidney paarden* en
1 *Sidney paard.*

zoomede:

Melkgevende Koeijen,

Wagentuigen, voor groote en kleine Paarden, een groote partij Bloemen in potten, enz., enz.

Regeling der Vendutie.

op Dingsdag den 26sten April.

Rijtuigen, Paarden, Koeijen en alle goederen buiten 's huis, op *Maandag te voren* te bezigtigen.

op Maandag den 2den Mei.

Het Meubilair en verdere goederen binnen 's huis, te bezigtigen op *Zondag te voren.* (1174)

VENDUTIE

op Vrijdag 29 April 1859,

zullen de ondergeteekenden in Vendutie verkoopen

voor Rekening van belanghebbenden:

500 kisten Sakkie

400 " Soija de helft in Entrepot liggende [illegible] dezer dagen van Bedana aangebragt per [illegible] land"

(1211) Gebrs. ROSELJE & Co.

Hout-Vendutie te Cheribon.

Op Vrijdag, 29 April,

zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen, eene aanzienlijke partij

DJATTIE-HOUTEN

BALKEN,

van alle dimensiën, aangebragt van Samarang per Ned. Schip „ELLEN".

(1201) BLOK & RUZETTE.

Op een nader te bepalen dag, zal op publieke Vendutie verkocht worden:

het landgoed

ZORGVLIET,

(Tjiepoetat).

Zijnde inmiddels uit de hand te koop.

Te bevragen bij

(1264) C. DEELEMAN.

HOUT-VENDUTIE

te Cheribon.

Op een der laatste dagen in de maand April,

zullen de Ondergeteekenden, eene partij zware

Djattiehouten Balken,

afkomstig van de onderneming van den heer **D. Pietermaat**, op Vendutie verkoopen.

(1217) ARNOLD, BIK & Co.

In den loop dezer maand zal op een nader te bepalen dag, worden verkocht:

EEN ERF,

bebouwd met een

Steenen Woonhuis

met pannen gedekt, staande en gelegen op de Verburgsgracht, Blok L., 17de Deel, No. 6029, toebehoorende aan den boedel van wijlen **W. F. Paulus.**

(1175) J. SPEET.

De ondergeteekenden ontvingen dezer dagen in Commissie:

een uitgezocht factuurtje

JAPANSCHE GOEDEREN,

bestaande uit: fijn **PORSELEIN**, breede en smalle **ZIJDE**, waaronder van nieuwe dessins en zwaarder kwaliteit dan tot nog toe hier bekend;

fraai LAKWERK,

als: **JUWEEL-** en **THEEKISTJES, HOMBRE-** en **WERKDOZEN, KNAPEN, THEEBLADEN** enz., alsmede, 1 paar prachtige **SPEELTAFELS** (Europeesche fatsoen).

Een en ander onlangs aangebragt van *Decima* per *"Gelderland."*

Gebrs. ROSELJE en Co.

NB. *De voorraad is gering en zal spoedig uitverkocht zijn.* (1240)

MAGAZIJN VAN PIANO'S,

Gang Patjenongang.

DUBRAY & Cie,

ontvingen pr. *Johanna*, eenige PIANO'S van hunne fabriek te *Parijs*, vervaardigd ten behoeve van het klimaat van Nederl. Indië. Voor derzelve soliditeit staan zij onvoorwaardelijk borg.

Zij verbinden zich hunne *Piano's*, tegen andere te verwisselen, indien een dezer door gebrek aan soliditeit onbruikbaar werd.

Ruil en verhuur van Piano's.—Reparatie en Stemmen.—Muzijk, Muzijkpapier, Instrumenten, Snaren, etc. (1224)

THÉATRE FRANCAISE DE BATAVIA.

Avec la permission de M. le Resident.

LUNDI, 18 Avril 1859.

Abonnement Suspendu.

LUCIE DE LAMMERMOOR.

Grand Opéra en 4 Actes,

Vendredi 22 Avril.

Relâche.

LUNDI 25 Avril

LE POSTILLON DE LONGUMEAU.

Vendredi 29 Avril

LES FILLES DE MARBRE.

Drame en 5 Actes.

Le Spectacle commencera a 7 heures et demie précises.

Le Directeur-Gérant,

(1260) VAN KINSBERGEN.

Goede Metselsteenen,

voortdurend verkrijgbaar bij

(1259) P. LANDBERG EN Zoon.

HORLOGER. BIJOUTIER.

Thonnérieux.

AVIS.

Arrivée par la malle dernière une facture composée de DEMI-PARURES, BRACELETS, **Boucles d'Oreilles, boutons pour chemises et manchettes, Médaillons et crois de tous genres;** assortiment complet de Lunettes Argent, Ecailles, Pinces-nez argent et Ecaille: verres concaves et convexes, etc. etc. (1202)

TOKO RIJSWIJK.

Per *Fop Smit* ontvangen:

Een factuur delicieuse Provisiën,

bestaande uit

HAMMEN,

Goudsche Kaas, Rookvleesch en Boter van het gerenommeerde merk *van der Leeuw*,

Ossenhaasjes in reuzel,

GESORTEERDE KOEKEN IN BLIKKEN van 1 stuk en SELTERSWATER, op 1/2 **kruiken** van de laatste vulling.

(1220) J. C. SAYERS.

S. B. van Kleeff & Co.

Passer Pisang en Rijswijk.

Met de Schepen *Fop Smit* en *Concurent* ontvangen, een factuur uitgezochte PROVISIEN en DRANKEN, als:

DRANKEN.

JAMAICA RUM, SIROOP VAN PUNSCH, PUIK VALKEN en HAANTJES BIER en MADERA No. 1, puik! puik! SELTZER-WATER.

GROENTENS EN VLEESCHBLIKKEN

waaronder:

Kalfsoesterikken, Doperwten en Capucijnders, enz. Porcelein en Zuring op flesschen.

GESLAGT.

ROLPENS in vaatjes en flesschen, WORST, SPEK, SAUCIJS, HAMMEN, RIBSTUKKEN, OSSENTONGEN, enkel en in vaatjes.

ROOKVLEESCH van het bekende Merk V. K. & Co.

VISCHSOORTEN.

Stoomzalm van Nieuwehuizen, Lengvisch, Ansjovisch en Haring.

Diverse.

Echte Terrines de foie gras van Strasbourg, Limoensap, Keuken Stroop, Groene Zeep, Linzen, Spaansche Erwten, Hollandsche Morellen op brandewijn en extra kwaliteit Ossenhaven, door ons alleen aangevoerd, Muscadel Rozijnen en Amandelen, Bloemkool in potten. (1229)

E. RINCHON,

a l'honneur d'informer le public de Batavia, qu'il vient de recevoir directement de Paris, par le navire *Fop Smit*,

une facture hautes nouveautés,

ROBES DE SOIE, JACONNAS, MOUSSELINES à QUILLES et VOLANTS, MANTELETS, BOURNOUS, Sortie de bals, Jupons plumetes, Rubans, Coiffures, Couronnes de mariage, Chapeaux, Gants jouvins, Bas de soie et autres, Epingles pour les Cheveux, Bracelets de Corail, ainsi qu'un assortiment complet de Chaussures.

Son magasin est également pourvu des dernières nouveautés pour Messieurs, telles que pantalons Tricot, Fantaisie Gilets, Chemises, Chapeaux gibus, etc. etc.

(1247)

Foucault & Co.,

Ont l'honneur d'informer le public qu'ils viennent de recevoir directement de *Paris* par le navire *Fop Smit*,

une grande facture de Nouveautés;

Chemises et Cravates brodées, Gilets de soie et de cachemire brodés, grand choix de Piqué, Blanc et de toile Imperiale, couleurs de fantaisie, Pantalons de tricot et de Satin, 1ere. qualité, Drap noir pour Habit, Draps couleurs mélangées pour Jacquettes, Etoffes fortes pour vétements de Voyage, Chapeaux mécaniques et feutres, Casquettes en Velours, soie et drap.

Assortiment de Souliers et Bottines.

(1246)

VERSCHE DJAGONG.

(1261) Verkrijgbaar bij JOHN PRYCE & Co.

ASPHALT VILT

EN

Wedgwood's Patent Manifold Writers

bij

(1255) JOHN PRIJCE EN Co.

In Commissie ontvangen:

een partijtje ZIJDEN STOFFEN,

als: ***DASSEN, GAAS*** van differente kleuren, ***DAMESKLEEDEN*** (Taffetas quadrillé).

(1241) GEBRS. ROSELJE EN Co.

De TOKO van

J. V. OLIESLAGGER,

zal met 1e. Mei worden

VERPLAATST

naast de Rijswijksche Apotheek. (1257)

---

f 5,000.—

Op Eerste Hypotheek.

Te bekomen bij

J. VAN LENNEP, qq.

9 April 1859. (1165)

WORDT GEVRAAGD

f 50,000,

tegen 2de Hypothicair verband op een land, en borgen.

Adres Letter B. D.

(1227) H. M. VAN DORP.

Wordt gevraagd:

Een goede Smalkalder Boussole,

met opgave van prijs,

franco bij den boekhandelaar

(1231) H. M. VAN DORP.

Op eenen goeden stand en bij eene fatsoenlijke familie

Worden Verlangd:

goede apartementen met gebruik der Tafel, voor een of twee Heeren; opgave van voorwaarden bij den Boekhandelaar

(1204) H. M. VAN DORP.

ZEGT HET VOORT!!!

LET WEL!

IEMAND van middelbaren leeftijd, Nederlander, ervaren in de Maleidsche taal, grondig bekend met **Suiker-, Koffij-, Tabak-, Katoen- en Cacao-Cultures,** waavoor ruim tien jaren in Suriname doorgebragt, zag zich gaarne als ADMINISTRATEUR bij een dier takken van Cultures

GEPLAATST.

Aanvankelijk heeft hij minder het oog op een *ruim* salaris, dan wel eene op billijkheid gegronde verzekering van verhoogd inkomen voor het vervolg.

Adres Post-Commies Soerakarta,

(1180) *letter* **D.**

EENE JUFVROUW

bekwaam onderwijs te geven in de **Hollandsche en Fransche talen,** in de muzijk (**Piano**), en in al wat tot de opvoeding behoort, zag zich gaarne geplaatst als:

GOUVERNANTE.

Brieven *franco* onder letters **S. G.** bij de heeren

(1181) E. FUHRI & Co., *te Soerabaya.*

Een bekwaam **Boekhouder** en **Correspondent,** in den handel ervaren en kunnende goede getuigchrissen produceren, wenschte gaarne als **Boekhouder** of **Correspondent** bij een handelshuis op *Java* of *Sumatra* geplaatst te worden.

Brieven franco La. H. bij den Heer *H. M. van Dorp.*

(1243)

Une DEMOISELLE agée de 26 ans, à même d'enseigner les quatre langues modernes etc., désire trouver une place de Gouvernante dans une des villes principales de Java. s'Adresser par lettres affranchies sous l'initiale J, au libraire VAN DORP, à *Samarang.*

(1249)

Een geroutineerd boekhouder en Correspondent de avonduren ter zijne beschikking hebbende, wenschte dezelve gaarne te besteden ter bijhouding van boeken, de Correspondentie of andere administratieve werkzaamheden.

Brieven franco onder La. B. bij den H. M. VAN DORP.

(1244)

WISSELS OP NEDERLAND

bij

(1266) B. KOPERSMIT EN Co.

L. KUIJK,

Passementwerker,

(1176) ***Passer Baroe.***

Wegens Vertrek.

Een **Bendie** en twee **Paarden.**

Adres:

(1237) H. M. VAN DORP.

TE KOOP **HET HUIS,** op *Kramat,* thans bewoond door

(1209) D. T. PRYCE.

TE KOOP Een span gedresseerde **Wagenpaarden.**

Adres

(1185) H. M. VAN DORP.

TE KOOP OF TE HUUR

Een Huis gelegen op Bazaar Baroe.

Te bevragen bij

(1252) J. J. JONKER.

KAMERS TE HUUR

op Noordwijk,

waaronder geschikte voor een Heer en Dame.

Adres:

(1256) MEVR. ERNST.

TE HUUR Een aangenaam gelegen HUIS op *Salemba.*

Te bevragen bij

A. W. VAN HAEFTEN.

(1221) *te Struiswijk.*

TE HUUR Om dadelijk te aanvaarden, het TOKO-LOKAAL, laatstelijk geoccupeerd door de firma **BIJLEVELD & Co.,** te bevragen bij

SAMARANG. MAC NEILL & Co.

(1248)

dan wel te

KOOP GEVRAAGD.

Een Woonhuis, **Koningsplein, Parapattan of Rijswijk,** Huurprijs niet hooger dan *f* 150.— à *f* 275.— 's maands. Koopprijs van *f* 20,000 tot *f* 40,000.

Nadere informatiën in de Utrechtsche Apotheek.

(1238)

TE HUUR. Om dadelijk te aanvaarden, een aangenaam en ruim **Woonhuis**, met **6 kamers**, op een der beste standen; zijnde inmiddels ook uit de hand te koop.

Adres

(1179) LANGE EN Co.

TE HUUR. EEN HUIS achter de Huzaren manege.

Te bevragen bij

(1208) T. B. IHNEN.

WORDT TE HUUR GEVRAAGD

EENE

SUIKER FABRIEK,

of eenige andere landelijke onderneming; onder opgave van voorwaarden adressere men zich met franco brieven onder Letter L. bij

(1251) H. M. VAN DORP. — *te Batavia.*

TE HUUR tegen 1 Mei, **EEN HUIS** op *Cramat*, thans bewoond door den Heer *A. Hofland* en te bevragen bij

MR. DU PERRON.

15 April 1859. (1200)

De Ondergeteekende

VERZOEKT ALLEN,

aan wien hij nog iets mogt verschuldigd zijn, hunne rekeningen onmiddelijk ter betaling aantebieden, ten einde later vertragingen te voorkomen.

(1218) J. CEZARD.

OOSTENRIJKSCHE LLOYDS

Stoomboot-Vereeniging.

Overland-Route via Triëst.

De **Oostenrijksche Lloyds Mail-stoom-pakketten** vertrekken van Alexandrië, regtstreeks naar Triëst dadelijk na aankomst der Mail en passagiers van Suez te Alexandrië.

Voor de direkte overtogt worden vijf dagen besteed en te Triëst gekomen, erlangen de passagiers vrijen omgang, mits het schip eene gezondheids pas hebbe.

Passages van Alexandrië naar Triëst.

1ste klasse £ 16.—. 2de klasse £ 11.—. 3de klasse op dek £ 7.—, kinderen onder de 10 jaren betalen half, onder de 2, vrij, voeding en wijnen inbegrepen.

De kosten van vervoer van Triëst naar Londen voor een passagier eerste klasse, is ongeveer:

via Weenen, Dresden, Keulen en Ostende £ 12.-15
via Italië, Zwitserland en Boulogne » 9.- 5.
en voor een passagier 2de klasse:
via Weenen, Dresden, Keulen en Ostende £ 9.- »
via Italie, Zwitserland en Boulogne » 7.- 5.

Nadere berigten omtrent de continentale route zijn bij aankomst te Suez, Alexandrië en Triëst verkrijgbaar aan het bureau der Oostenrijksche Lloyds, waar alle informatie en assistentie zullen gegeven worden.

Paspoorten worden te Alexandrië niet bepaald gevorderd, en te Triëst wordt door de policie en de officieren der Douane, alles zooveel mogelijk gemakkelijk gemaakt.

Al de zware Bagage, welke men op de Overland-reis niet noodig heeft, kan den Oostenrijkschen Lloyds-Agent te Alexandrië, ter verzending naar Southampton worden dafgegeven. (865)

Austrian Lloyds Steam Navigation Company

Overland Route via Trieste.

The **Austrian Lloyds Mail Steam Packets** leave Alexandria direct for Trieste immediately after the arrival of the Mails & Passengers from Suez at Alexandria.

The direct passage occupies 5 days, and on reaching Trieste Passengers receive free pratique, provided the vessel has a clean bill of health.

Fares from Alexandria to Trieste

1.st Class £ 16. — 2.nd Class £ 11. — 3.rd Class on deck £ 7.

Children under 10 years half fare; under 2 free. Provisions and wines included.

The probable cost of passage from Trieste to London for a first Class passenger is:

via Vienna, Dresden, Cologne & Ostende £ 12.15/—
via Italy, Switzerland & Boulogne . . » 9. 5/—
and for second Class passenger:
via Vienna, Dresden, Cologne & Ostende £ 9.—
via Italy, Switzerland & Boulogne . . » 7. 5/—

For further particulars respecting the continental route, apply on arrival at Suez, Alexandria & at Trieste at the Austrian Lloyds Office, where every information and assistance will be given.

Passports are not particularly required at Alexandria, and every facility is offered at Trieste by the Police and Customhouse Officers. — All te heavy Baggage not required for the Overland Route may be delivered to the Austrian Lloyds Agent at Alexandria for Shipment to Southampton.

November 1858. (1223)

MAATSCHAPPIJ

tot bevordering van Mijn-Ontginningen in Ned. Indië.

Door de Directie wordt bekend gemaakt, dat in de heden gehouden ALGEMEENE VERGADERING van Deelhebbers,

a. benoemd zijn, tot Kommissarissen de Heer

J. A. Ruhle.
D. T Pryce.

b. besloten is tot het doen eener 5de Storting van 20 pCt. of 200 Gld. per Aandeel, ten kantore der Maatschappij vóór of op ult°. Mei e. k. waartoe deelhebbers bij dezen worden uitgenoodigd.

Namens de Directie voornoemd:

P. Tiedeman, Jr.

Directeur.

BATAVIA, 12 April 1859. (1234)

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te LONDEN sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.**, zoomede op **Suiker-, Koffij- en Thée-Etablissementen**, tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . 1 °/₀ 's jaars.

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . . ¼ °/₀ »

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. ¾ °/₀ »

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . 1 °/₀ »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1½ °/₀ »

Op Schepen, liggende op Reeden. . . 4 °/₀ »

E. MOORMANN & Co., te *Batavia.*
C. DAMNITZ & Co., te *Samarang.*
(1225) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija.*

NOTHERN ASSURANCE COMPANY.

Opgerigt in 1836.

VOOR BRAND- EN LEVENSVERZEKERINGEN.

Kapitaal 1,295,760 Pd. St.

De ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor **Java** en de omliggende **Nederlandsche Bezittingen**, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

MORGAN, MELBOURN en Co., *Batavia.*
MAJOR, MATZEN en Co., *Soerabaija.*
(1226) W. MAJOR en Co., *Passaroeang.*

DE ONDERGETEEKENDEN zien zich genoodzaakt, mits deze bekend te maken, dat zij ontdekt hebben, dat er een biersoort in N. O. Indien wordt ingevoerd, die volgens de op de Flesschen geplakte *Etiquetten* afkomstig schijnt te zijn uit hunne brouwerij **„DE HAAN."**

De *Etiquette* toch is geheel gelijkende wat de teekening betreft, aan die welke zij gewoon zijn te gebruiken, echter met dat verschil, dat de uitzender van dit bier zijne zaak: **BIERSTEKERIJ DE HAAN** te *Rotterdam* heeft genaamd en op enkele van deze *Etiquetten* zijnen naam *J. W. Hendriksen* ***dwars*** over **de Haan** heeft geplaatst. De ondergeteekenden hebben nog ***nimmer*** hun bier aan *J. W. Hendriksen* geleverd, en moeten hunne geachte begunstigers nogmaals herinneren, dat dit Bier, onmiddelijk uit hunne Fabriek komende, altijd op de *Etiquette*, met hunne handteekening is voorzien, en de heer *P. L. Broeksmit* te Z. Zee, ***alleen*** het regt heeft dit bier op ***zijnen naam*** uit te voeren naar Oost Indien.

P. & S RENDORP.

AMSTERDAM, 23 *Februarij* 1859. (1172)

Debiteuren en Crediteuren van wijlen den heer **J. Tromp**, worden verzocht *zes weken* na dato dezer, betaling of aangifte te doen aan de Erfgenamen.

(1263) Namens dezelven:

15 April 1859. CHS. TROMP.

Debiteuren en Crediteuren van den onlangs naar Europa vertrokken heer **W. Suermondt**, gelieven zich binnen eene **maand** onder opgave aantemelden ten kantore van

G. SUERMONDT.

15 April 1859. (1222)

Fraaije Mahonyhouten en Palissander

SCHRIJFCASSETTEN,

van ***ƒ 25.— ƒ 30.— ƒ 40.—*** en ***ƒ 50.—***

Te bekomen bij den boekhandelaar

(1186) H. M. VAN DORP, *te Batavia.*

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

hebben weder eene wonderbaarlijke genezing bewerkt van *open beenen*. K.... D...., te *Buiksloot*. had sedert acht en twintig jaren open beenen, geheel bedekt met wonden en wild- vleesch. Zijne vrienden gaven de hoop op, hem ooit te zien genezen, te meer daar de geneesheeren verklaarden, dat het in zijn gestel lag. Daar hij de uitwerking vernomen had die de zalf en pillen van Holloway in zulke gevallen voortbrengen, besloot hij dezelven eens te beproeven, en zie! in weinig weken tijds begon hij reeds veel verbetering in zijnen toestand te ondervinden; voorts omtrent drie maanden daarin volhard hebbende, is hij nu volmaakt genezen, na 28 jaren kreupel te zijn geweest en onherstelbaar te hebben geschenen.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.
Potjes zalf à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.

Te Banjoemaas bij M. S. Cheriman.
» Poerworedjo » F. Neumann.
» Djocjocarta » Buijn & Co.
» Soeracarta » W. Veldman.
» Salatiga » F. Kruthoffer.
» Tagal » Wed. Dort.
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » M. Blok,
» Samarang » H. L. de Lyon, de Groot, Kolf, & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (1177)

Alphabetische Naamlijst

DER

NEDERLANDSCHE KOOPVAARDIJSCHEPEN

varende op INDIEN, voor 1859, à ƒ 2,—.

Bij H. M. VAN DORP.

1235) *Batavia.*

MILITAIR WEEKBLAD.

In de eerste plaats geschreven voor het **Indische Leger**, om zijne belangen voortestaan en zijne wapenfeiten meer en meer bekend te maken; verder mededeelende zoowel de voornaamste veranderingen bij ons **Leger** en **Vloot**, en bij die van vreemde mogendheden; belangrijk nieuws der week, verplaatsingen en benoemingen bij **Land- en Zeemagt** en **Schutterij.**

Uitgegeven te Breda, voor Indië à ***ƒ 12,—*** per jaar met vooruitbetalingen te bekomen door den Boekhandelaar, ***H. M. van Dorp***, te Batavia. (1187)

HOOGE PRIJZEN

GETROKKEN UIT DE

237e. Staats-Loterij,

Collecte: C. G. BOONEKAMP, te Rotterdam.

No. 2532. De hoogste prijs van **ƒ 100.000**
〃 16384. 〃 kapitale 〃 〃 〃 **25.000**
〃 12958. 〃 〃 〃 〃 〃 **10.000**
〃 9051. 〃 〃 〃 〃 〃 **5.000**
3 prijzen van . . . , ... **2.000**
22 〃 〃 . . . . , . . **1.000**

Per Mail ontvangen

voor de thans trekkende

238e STAATS-LOTERIJ

en te bekomen:

1 heel Lot . . . . . . à ƒ 100.—
1 half » . . . . . . » » 50.—
1 vijfde » . . . . . . » » 20.—

Te Batavia bij G. KOLFF EN Co.
Te Samarang bij de GROOT, KOLFF EN Co.

(1178)

Boekhandel van H. M. van Dorp, te Batavia.

NEDERLANDSCH MUSEUM,

Geschied- en Letterkundige Merkwaardigheden, Natuurbeschrijvingen, Aardrijkskundige bijzonderheden, Historische en Romantische verhalen.

Vijf Deelen met Platen,

1852—1856 ƒ 20:—

De Clercq. Kaart van ***Java*** en ***Madura*** op linnen en rollen ***ƒ 15:—***

Plan van ***Batavia***, gekleurd ***ƒ 10:—***. (11

STOOMBOOTDIENST

NAAR

Samarang en Soerabaija

Gedurende de maand **April** zullen naar genoemde plaatsen vertrekken:

Het Stoomschip Banda, 〃 20ste
〃 〃 **Batavia,** 〃 30ste

Met genoemde STOOMSCHEPEN bestaat gelegenheid weder naar herwaarts terug te keeren.

Nadere informatien bij W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, April 1859. (121

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, den 16 April 1859, No. 31.

BATAVIA.

In den morgen van den 15den April, is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, met gevolg, van hier naar Buitenzorg vertrokken.

— Donderdag, den 7den dezer, is ten huize van den heer S. op Tanah-Abang, een diefstal gepleegd. De dader is door het venster, waarvan hij de jalouziën geopend had, in de kamer gekomen, waar hij een trommel, bevattende een recepis van *f* 25.—, eenig klein geld en papieren heeft ontvreemd. De trommel met de papieren heeft men in den tuin teruggevonden, doch het geld was verdwenen. De schuldige is tot dusverre niet ontdekt, hoewel de politie een streng onderzoek in 't werk stelt.

— Gisteren zijn alhier ter reede aangekomen twee Russische oorlogs-stoomkorvetten: *Le Gridine*, commandant *Stromiloff*, de *Rinda*, comm. *Andrieff*, en de oorlogs-stoomschooner *Operitchniss*, comm. *Fedorowsky*, komende van Kaap de Goede Hoop en bestemd naar de Russische bezetting op de Oostkust van Siberië.

Lampongsche Districten. De berigten over de maand Maart houden in, dat overal eene gewenschte rust en tevredenheid heerschte.

De regens verminderden en de weersgesteldheid was van tijd tot tijd zeer drukkend warm.

De padi op ladangs en sawahs stond gunstig.

Bij de kampong Negara Batin in de Sekampong Ilier was, ten gevolge van de door den gewezen controleur Birnie aangelegde en aangewezen werken eene groote massa woeste gronden in sawahs herschapen.

De binnenlandsche handel was vrij levendig. Te Telok Betong kwamen uit de verschillende afdeelingen der residentie 12 praauwen aan, en vertrokken derwaarts 15 praauwen.

Met de 51 van Java en elders te Telok Betong aangekomene vaartuigen werden aangebragt: 520 picols rijst, 5400 gulden zilver en eene massa facturen van Westerschen en Oosterschen oorsprong. Met de 23 naar Java vertrokkene handelsvaartuigen werden uitgevoerd *f* 6980:— aan zilvergeld, *f* 410:— aan recepis; 335 picols gomelastiek; $4^1/_2$ picols koffij, 477 picols dammer, 142 picols peper, 9800 klappers, 8 picols kapas, 1500 stuks bindrotting, 4 kattis vogelnestjes, benevens eene kleine hoeveelheid diverse artikelen.

Gedurende deze maand werden twee tijgers gevangen en 14 rhenocerossen afgemaakt.

Op den 15den Maart ontstond door onvoorzigtigheid brand in de kampong Laboean Ratoe (district Sepoeti), ten gevolge waarvan 14 houten huizen eene prooi der vlammen werden.

(*Jav. Cour.*)

LAATSTE BERIGTEN.

Parijs, 23 Februarij. Men verzekert, dat Oostenrijk eene Engelsch-Pruissische bemiddeling in de Italiaansche kwestie voorgesteld heeft.

Parijs, 24 Februarij. De senaat heeft het wets-ontwerp, betreffende de dotatie aan prins Napoleon aangenomen; buitendien wordt aan den prins 800,000 francs ter bestrijding van de kosten voor zijn huwelijk toegekend. Ingeval van overlijden van den prins, ontvangt de prinses Clotilde een douairie van 200,000 francs 's jaars.

Weenen, 24 Februarij. De aartshertog Maximiliaan keert binnen drie dagen naar Milaan terug.

Er is tegenbevel gegeven voor den aankoop van paarden.

Het hoofkwartier te Verona is georganiseerd.

Marseille, 23 Februarij. Volgens berigten uit Constantinopel, loopende tot 16 dezer, heeft de Turksche regering een aantal troepen naar den Donau gezonden; ook zullen zes fregatten en een groot aantal transportschepen naar de monden dier rivier gezonden worden.

In geval van oorlog zou, naar men verneemt, de Turksche regering ook versterkingen zenden naar de Adriatische Zee.

De Engelsche gezant, sir L. Bulwer, heeft aan de Porte eene nota overhandigd over de wanorde, die in het beheer van 's lands finantien bestaat.

Er loopen op nieuw geruchten van eene ministerieele wijziging.

Omar-pacha wordt door de Arabieren nabij Bagdad al meer en meer omsingeld. Zijne stelling moet zeer hagchelijk zijn.

NEDERLAND.

Van den specialen Correspondent van den Java-Bode.
(*Slot*).

Maar ik schreef thans politiek genoeg, althans met betrekking tot de vertegenwoordiging. Trouwens, de vertegenwoordiging, gelijk ik hier boven schreef, geeft de eenige gelegenheid, om de zienswijze van den koning en zijne ministers te leeren kennen. Hoe gaarne toch zouden wij eens, in een officieel orgaan, de bevestiging erlangen van hetgeen thans als gerucht hier bekend is, dat eindelijk de luxemburgsche kwestie eene oplossing in der minne zou te gemoet gaan. Men beweert, dat er eenigen van de ministers in het groothertogdom, in wie de luxemburgsche Kamer geen vertrouwen stelt, zullen aftreden en geoctroijeerde wetten zullen vervangen worden door wettig tot stand gebragte. Mogt het waar zijn! Vooral bij de tegenwoordige staatkundige verwikkelingen in Europa, achten velen zulk een terugkeer noodzakelijk.

Vraagt gij naar andere daden der regering — ik zou er u bijna geen kunnen opnoemen. Circulaires aan ambtenaren over bij voorbeeld de belagchelijke toepassing der zondagswet, krachtens welke onlangs een dertigtal grasmaaijers op zondag tot *vijf centen* boete werd veroordeeld, en diergelijke zijn te onbeteekenend, en ook het besluit van den minister van kolonien, waarbij officieren, bij het Nederlandsche leger overteekenende, zich voor geen bepaald aantal jaren behoeven te verbinden, is slechts een ondergeschikte maatregel, om in de behoeften van dat leger te voorzien. Misschien vestigt gij uwe aandacht op het koninklijk besluit, in de staatscourant voorkomende, waarbij aan militairen van zekeren diensttijd vergunning wordt verleend, om onderscheidensteekenen, strepen op den arm enz., te dragen en waarbij hun een hooger tractement wordt toegelegd — ook deze maatregel maakt weinig opgang, althans niet in verhouding tot de som, die hij den staat kost. Maar wij gunnen den oud gediendden gaarne hunne *chevrons*, even als wij den ouden staats-ambtenaren gaarne hun ridderorde gunnen. Den 19den Februarij, 's konings verjaardag, die dit jaar voor de eerste maal na den dood van prins Alexander weder door feesten gevierd is, terwijl hij anders zamgesmolten werd met dien der koningin, werden wederom eenigen dier trouwe staatsburgers gedecoreerd, evenwel niet zoovelen als onder koning Willem II, tijdens wiens regering, de ridders van Sint-Nicolaas, een feest, dat coïncideerde met des konings geboortedag, gansche colommen in onze Staatscourant vulden. Het waren er nu slechts enkelen, hofdignitarissen, officieren, leden van commissien en ambtenaren, aan wie die eer te beurt viel, maar moeijelijk zou men kunnen zeggen welke *uitstekende* daad door een van hen den lande, bewezen was.

Maar ridderorden zijn gevaarlijke zaken, om zich over uittelaten. Misschien is ook u het voorbeeld bekend van een staats-ambtenaar, — maar niet in het moederland, — die verdacht werd er den spot mede te hebben gedreven, omdat aan eenige hooge autoriteiten, wien die onderscheiding ten deel was gevallen, korten tijd later papieren kruisen werden te huis gezonden. Die persoon, wij zullen hem den heer H. noemen, werd voor den ontwerper van die bespotting gehouden en uit de dienst ontslagen. Later bleek hij onschuldig te zijn en het gouvernement bood hem eene schadeloosstelling aan. Hij echter verlangde herstel in zijne betrekking en, daar men het niets eens kon worden, bleef de zaak hangende, tot dat dezelfde heer H. eene brochure schreef, zeer scherp, maar tevens zeer waar, naar het scheen, tegen een hoog geplaatst staatsdienaar, wien hij het eerste exemplaar daarvan persoonlijk kwam aanbieden. Genoemde staatsdienaar vond het evenwel geraden, dat die brochure niet in het licht verscheen, maar de kosten waren gemaakt; zij bedroegen, volgens berekening van den schrijver, eenige duizenden. Dit geld zou worden gerestitueerd en de schrijver verbond zich tot de vernietiging der exemplaren. Maar zie, toen de betaling van den laatsten termijn dáár was, had de betrokken staatsdienaar een opvolger gekregen, en deze vond bezwaar om de som te voldoen. Gelukkiger wijze had de auteur toevallig, één exemplaar — misschien het exemplaar, dat hij had aangeboden — in zijn rokzak gevonden en de laatste termijn werd voldaan, tot op den laatsten stuiver toe!

Indien ik hierbij voeg, dat de gebeurtenis authentiek zeker is, dan zal zij misschien meer gewigt in uw oog erlangen en tot mijne verschooning strekken, dat ik van mijn onderwerp afgeweken ben. Ik had er ook niet veel meer over te zeggen. Alleen kan ik u, op het punt van ridderorden, nog mededeelen, dat onze bekende en hooggeschatte dichter Hofdijk, weinige dagen geleden, tot ridder der luxemburgsche orde van de Eikenkroon is verheven. Leed doet het ieder, dat men hem, die zich ten opzigte van het vaderland zoo hoogst verdienstelijk heeft gemaakt, door het beoefenen van geschiedenis en letterkunde, geen Nederlandschen Leeuw heeft geschonken; want Hofdijk heeft, voor zoo ver men weet, nooit eenige dienst ten opzigte van Luxemburg gepresteerd, en hij is een te goed Hollander, om een diploma in het fransch te krijgen. Toch stelt hij het op prijs, en het is in ieder geval eene onderscheiding, die iedereen hem gaarne gunt. Wij hebben geene letterkundigen te over, en de weinigen, die er zijn, worden door de maatschappij zoo weinig geteld, ook in finantieelen zin, dat elke verheffing van een hunner genoegen moet doen.

Dezer dagen ontviel er ons wederom een, althans grootendeels, die zijne litteraire loopbaan met de journalistiek verwisselde. Even als voor eenige jaren de heer de Bull, heeft ook de heer T. van Westrheene de pen als auteur nedergelegd voor die van redacteur van een blad, de (oude, Rotterdamsche-Courant. Een groot verlies, als men in aanmerking neemt, dat de heer van Westrheene vooral aan de schoone kunsten zijne pen wijdde. De kunstkronijk, welke door hem, sedert eenige jaren, met onmiskenbaar talent werd geredigeerd, waardoor dit tijdschrift in Nederland eene eersten rang onder de periodieke geschriften bekleedt, waarop het dan ook door zijn fraaijen inhoud en de daaraan verbonden loterij van voorwerpen der schoone kunst alle aanspraak heeft, is nu aan de redactie toevertrouwd van den heer Gerard Keller, terwijl een drietal commissarissen, waaronder de vermaarde schilder J. Bosboom, voor de keuze van platen enz. zal zorg dragen. Wij mogen dus ook voor het vervolg de deugdelijke instandhouding der kunstkronijk verwachten. Zeker is hij ook bij u op Java bekend, zoo niet, wij zouden het betreuren, want het is een kostbaar degelijk werk, dat weinig geld kost.

Het jaar 1859 zag overigens meer dan één tijdschrift verdwijnen; nu er was er dan ook meer dan een te veel, anderen namen in bloei toe en daaronder rekent men den pas ontstanen Tijdstroom, die het Jonge Holland vertegenwoordigt.

Wat de tijdschriften op letterkundig gebied beoogen bereiken de kunsttentoonstellingen op dat der schilderkunst. Het verheugt ons daarom, dat er in de maand Mei aanstaande eene in 's Gravenhage zal worden gehouden, waarvoor door den Minister van Binnenlandsche zaken, zes gouden medailles ter bekrooning beschikbaar zijn gesteld. Het is de eerste maal, dat het gouvernement zoo regtstreeks op die wijze ter bevordering van de schoone kunsten wel medewerken. Mogt het de dageraad zijn van een beteren tijd.

In mijn vorigen deelde u den dood mede van den beroemden musicus J. J. Viotta; weinige dagen na hem had men het verlies te betreuren van den uitstekenden graveur, directeur van de graveer-school der Akademie van beeldende kunsten te Amsterdam, den heer André Benoit Taurel, een franschman van geboorte, maar Nederlander door zijn talent, in Holland gerezen tot de hoogte, waarop het thans was en dat hij aan het graveren naar hollandsche meesters wijdde. Zijn »naturalisatie door de kunst" in Nederland, mag eenigzins opwegen tegen het verlies, dat het vaderland leed in zijn Ary Scheffer, die Frankrijk tot zijn vaderland koos. Diens naam intusschen zal ook ten onzent bewaard blijven, want zoowel in Parijs, als in verschillende steden in onze provinciën, hebben zich commissien gevormd, met het doel Scheffer een standbeeld in zijne geboorteplaats, Dordrecht, op te rigten. Wij twijfelen niet, of de bijdragen daarvoor zullen in ruime mate toevloeijen.

Vlissingen, 13 Febr. Den 30sten Augustus ll. vertrok van hier de alhier te huis behoorende schoener *Wilhelmina Maria*, kapt. Stasse, bestemd naar Lissabon. Sedert dien tijd heeft men niets hoegenaamd van het schip of de equipage vernomen, zoodat ieder in den waan verkeerde, dat het schip met man en muis vergaan was; ja zelfs meende men daarvan zoo zeker te zijn, dat men de nagelaten betrekkingen condoleerde en de kapiteinsvrouw zich in zwaren rouw kleedde. Men verbeelde zich de vreugde dier gezinnen, toen gisteren avond een brief van den kap. aan het kantoor werd ontvangen, van den navolgenden inhoud:

»*Bahia*, 9 Januarij 1859.

»Het zal wel buiten uwe verwachting zijn, te vernemen, dat ik en de equipage ons nog in leven bevinden. Ik zou desaangaande veel kunnen schrijven, doch haal u thans slechts eenige punten aan van de door ons geleden schipbreuk, waarbij wij door Gods goedheid het leven hebben mogen behouden. Den 26 October jl. van Lissabon vertrokken, is de wind den 29sten op gaan stijgen en het schip lek geworden, zoodat wij tot den 30sten gestadig moesten pompen; de wind was eerst Oost, later Zuid-Oost; tot den 7den November hebben wij met digt gereefde marszeilen nog bijgehouden; toen begon het hevig te stormen, en dreven wij voor gereefde onderzeilen. Den 10den kregen wij eene breekzee, welke onze verschansing met 9 stukken wegnam; dit oogenblik dachten wij allen ons laatste te zijn, terwijl het schip begon te zeilen, doch gelukkig weder boven water kwam; tot ons geluk scheen de zee een weinig te bedaren. Ik sprak der equipage moed in, hetgeen mij gelukte, en heb ik vervolgens zelf de stutgaten met zeildoek bespijkerd, hetwelk ik tot behoud moest beproeven, waardoor ik soms over het dek dreef. Onze groote boot was inmiddels stuk geslagen. Door het verlies van de verschansing, was ook onze grootste steun van het want weg, ons voordek ging openstaan, een wantijzer aan stuk slaande, het zout smeltende en wel meest in het voorschip, waardoor toen, naar gissing, een derde der lading verloren ging, en het schip al drie voet stuurlast had, zoodat wij toen in de bangste verwachting tot den 11den naar hulp uitzagen. Dien dag hadden wij echter het geluk, dat eene Engelsche bark op ons aanlegde, ons met de meeste menschlievendheid hulp aanbood, maar ook zijne booten waren stuk geslagen, zoodat onze eenige hoop op redding in onze kleine boot bestond, waarmede wij in die holle zee moesten beproeven voort te komen, hetgeen ons gelukte in twee partijen. De naam van het barkschip is de *Linda*, en de brave, edelmoedige redder, gezagvoerder van dien bodem, is kapitein J. Wallis, van Liverpool naar Bahia bestemd. Elken dag hoopten wij een te huis zeilend schip te ontmoeten, en daarop over te kunnen gaan, doch te vergeefs. Na 42 dagen reis, alzoo op den 23 Dec. daaraanvolgende, kwamen wij behouden te Bahia aan, en hopen thans met het eerste Hollandsche schip, dat naar Nederland vertrekt, naar onze dierbare betrekkingen terug te keeren. Wij hebben het schip verlaten, regt voor het Engelsche Kanaal, op 74° NBr. en 43° 41′ WL."

— Wij vernemen, dat Jhr. Ph. von Siebold, die zich reeds vroeger 7 jaren op Japan heeft opgehouden en de eerste autoriteit is in Japansche zaken, met de volgende mail weder naar Japan vertrekt en zich aldaar 3—4 jaren denkt op te houden. Hij is, als wij goed onderrigt zijn, door de N. H. M. geëngageerd, om de verschillende havens, die nu voor den handel zijn geopend, te onderzoeken, en na te gaan, welke artikelen het best voor den handel met Japan geschikt zijn. Tevens heeft ons gouvernement dezen vermaarden reiziger ad latus van den Nederlandschen ambassadeur geplaatst, om dien diplomaat bij voorkomende gelegenheden te dienen met consideratie en advies. Wij verheugen ons, dat de heer von Siebold deze belangrijke missie heeft willen aannemen, niettegenstaande de opofferingen, die hij zich daarbij moet getroosten, omdat slechts zijn oudste zoon hem naar die verre eilanden zal vergezellen, terwijl zijne echtgenoot en 4 overige kinderen te Leiden zijne terugkomst zullen afwachten. Voorwaar, een groot offer, dat deze heer aan den lande en aan de wetenschappen brengt!

— Door den minister van koloniën is bepaald, dat, onder het getal militairen, hetwelk in den loop dezes jaars naar Oost-Indië zal worden gezonden, begrepen zal worden een honderdtal militairen, herkomstig van het wapen der artillerie.

BELGIË.

Het gouvernement, dat voornemens is, een gezantschap naar Japan te zenden, heeft, volgens het dagblad de *Broedermin*, reeds bij een Nederlandschen kapitein, die in 1842 de reis heeft gedaan, inlichtingen ingewonnen, omtrent de kosten der aan te doene havens, tot het innemen van kolen. Er zijn ook pogingen aangewend, om in het corps der diplomaten een voor die zending geschikt persoon te vinden. Het is nogtans opmerkelijk, dat daaronder slechts één persoon aanwezig is, die genoeg Nederduitsch (of Vlaamsch) verstaat, om daartoe in aanmerking te kunnen komen; deze nu is juist gezant bij een der voornaamste Europesche hoven, en kan dus voor die minder in rang zijnde betrekking niet worden aangewezen.

FRANKRIJK.

Men zegt, dat de Engelsche regering aan ons gouvernement heeft medegedeeld, dat zij, tengevolge onzer buitengewone krijgstoerustingen aan de kusten der Middellandsche Zee, ook van haren kant genoodzaakt is, het getal harer oorlogschepen in die zee met tien te vermeerderen.

— Naar men verneemt, moet tot de benoeming van prins Napoleon tot groot-admiraal besloten zijn. Verder zegt men, dat het ministerie van marine met dat van koloniën vereenigd zal worden en aan den prins-minister 4 onder-secretarissen van staat, voor Algerie de overige koloniën, voor het personeel en voor het materieel der marine, zullen toegevoegd worden. De admiraal Hamelin zoude groot-kanselier van het legioen van eer worden.

— De geruchten van oneenigheid tusschen prins Napoleon en verscheidene ministers nemen toe. Men verzekert dat de prins, in de laatste zitting van den ministerraad, dermate in toorn ontstak over den vredelievenden toon, dien de minister van binnenlandsche zaken aansloeg, dat hij dezen op schampere wijze een *bourgeois* noemde, waarop de minister antwoordde, dat hij ook ongaarne met krijglustigen en beursspeculanten omging. Graaf Walewski gaf in diezelfde zitting, voor de derde maal in den tijd van zes weken, zijn ontslag. Een adjudant des keizers verhaalt, dat men zich geen denkbeeld kan vormen, noch van de onstuimigheid der beraadslagingen, nog van het aantal slagen, dat de prins in zijne verbittering met zijne vuist op de tafel deed.

— De generaal Mac Mahon heeft te Algiers bekend gemaakt, dat keizer Napoleon de divisie Renault heeft terug ontboden. Aan het slot van zijne proclamatie zeide de generaal: »Gaat soldaten, weest dapper, onverschrokken en bewaart uwe krijgstucht." Reeds zijn verschillende regimenten uit Algiers naar Marseille vertrokken.

— Nopens het nieuwe verdrag, betreffende de visscherij in de New-Foundlandsche wateren, verneemt men, dat de onderhandelingen daarover tusschen Frankrijk en Engeland weer worden voortgezet. De heer la Roncière le Noury, die met de plaatselijke gesteldheid aldaar bij ondervinding bekend is geworden, is van wege onze regering tot lid der met die zaak belaste commissie benoemd. De gezantschaps-secretaris van den baron Gros, de heer Duchesne de Bellecourt, vertrekt met de eerstvolgende mail naar Hongkong, ter overbrenging van het geratificeerd tractaat met Japan. De *Duchayla*, waarmede hij, volgens het vroeger plan de reis zou doen, zal wegens bekomen schade nog ongeveer eene maand te Suez moeten blijven liggen.

Parijs, 14 Februarij. De volkomene vrijheid, die de regering aan de bladen laat in het bespreken der kwestie van vrede of oorlog, doet vermoeden, dat over deze aangelegenheid door het cabinet nog geen besluit is genomen. Vrij algemeen houdt men het er voor, dat de keizer voor zich den knoop wil doorhakken, en van dit gevoelen niet afwijkt, niettegenstaande zijne gansche omgeving vredelievend is gestemd. Verscheidene kleine feiten en veelbeteekenende woorden worden als zoo veel bewijzen voor de gegrondheid dezer meening aangevoerd. Mijns bedunkens echter weten zij, die het best ingelicht zijn, volstrekt niets, en heeft de keizer zijn bepaalden wil nog aan niemand medegedeeld. Derhalve behoort men zeer omzigtig te zijn in het aannemen der inlichtingen, die zoogenaamd uit hooge kringen afkomstig zijn.

— Door het ministerie van buitenl. zaken is het belangrijk besluit genomen, een consul-generaal te Jedo (Japan) te vestigen. De heer Duchesne de Bellecour, die het door de Fransche regering geratificeerde verdrag naar Japan moet overbrengen, is tot deze betrekking benoemd, waaraan eene zeer hooge jaarwedde is verbonden.

Parijs, 25 Febr. Het gesprek van den dag is over het vertrek van lord Cowley naar Weenen. Men voegt er bij, dat de Engelsche ambassadeur door België zal reizen, om zich naar Duitschland te begeven. Op de beurs legt men dit berigt in een voordeeligen zin voor den vrede uit. Lord Cowley kan, als intiem vriend van graaf von Buol, een grooten invloed uitoefenen op het Oostenrijksche ministerie, opdat Oostenrijk moge toegeven in de onderhandelingen, ten opzigte van het terugtrekken van troepen uit Centraal-Italië en het verminderen van de Oostenrijksche magt over de kleinere staten van Italië. Iedereen weet echter ook, dat de concessiën van Oostenrijk te dien opzigte het vraagstuk van de Italiaansche emancipatie, dat vooral het Fransche gouvernement bezig houdt, niet genoegzaam kunnen oplossen, daar Italië zich niet met schijn alleen zal tevreden stellen, maar werkelijkheid verlangt. Vooral Piëmont zal de Italiaansche onafhankelijkheid met kracht blijven eischen, daar de politieke toestand van dit land die noodzakelijk maakt. Het is nog zeer onzeker, of lord Cowley in Engelsch-Oostenrijksch, dan wel Fransch-Engelsch belang zal handelen, doch in allen gevalle zal deze diplomatieke tusschenkomst den oorlog gedurende eenigen tijd ophouden, en daarop heeft dan ook de keizer waarschijnlijk gedoeld, toen hij gisteren avond, op het bal der Tuileriën, aan eenige diplomaten zeide, dat de zaken in een kalmer spheer getreden waren.

— Als een staaltje, hoe ver fanatismus leiden kan, dient het volgende, dat gisteren te Parijs is voorgevallen:

Zeker B., een kistenmaker, leefde met zijne vrouw, die bloemenmaakster is, zoo gelukkig, dat hun huwelijk als een voorbeeld van liefde en geluk werd aangewezen. Des avonds haalde B. zijne vrouw van hare werkplaats af en dan gingen zij te zamen naar huis. Gisteren verliet B. eensklaps zijne werkplaats, na zijne gereedschappen te hebben ingepakt. Op de vraag van zijne kameraden, of hij zijn werk reeds staakte, antwoordde hij: »Ja ik heb eene gewigtige zaak te doen, ik ga mij om het leven te brengen." Men lachte daarmede en liet hem gaan. Een uur later ontving zijne vrouw den volgenden brief: »Geachte vriendin! In weêrwil van uwe liefde, in weêrwil van het geluk, dat ons huwelijk mij geeft, wacht mij een ander geluk; het is mij door God ingegeven. Ik weet, dat gij mij bemint, en ben verzekerd, dat gij geen smart zult gevoelen, wanneer gij zult weten, dat ik het grootste geluk ga genieten. Wanneer gij deze ontvangt, ben ik dood. Aan u behoor ik in de eeuwigheid, gelijk ik in dit leven aan u behoorde." Toen de vrouw naar huis vloog, lag hij in de kamer, badende in zijn bloed; hij had zich den hals afgesneden.

DUITSCHLAND.

Weenen, 14 Febr. Een telegrafische dépêche uit Munchen luidt als volgt: »Graaf Buol heeft aan de staten van den tweeden rang, te beginnen met Beijeren, een circulaire gezonden, waarin hij, — na zich te hebben geluk gewenscht met de manifestatiën, sedert den aanvang van dit jaar in Duitschland gedaan, en met erkenning dat het oogenblik nog niet gekomen is, de kwestie voor de duitsche bondsvergadering te brengen, — de meening uit, dat reeds nu behoort te worden ver klaard, welk het gevoelen is van de duitsche regeringen, voor het geval dat een oorlog mogt uitbarsten, hetzij me Sardinië alleen of met Frankrijk alleen, hetzij me Frankrijk en Sardinië vereenigd. Deze circulaire, be stemd om geheim te blijven, is zeer uitvoerig en geda teekend 5 Februarij 1859. Graaf Buol heeft ze aa Pruissen niet gezonden; eerst eenige dagen na geno m den dag, werd zij slechts officieus aan het pruissisc cabinet medegedeeld."

Weenen, 20 Febr. De *Ostdeutsche Post* zegt het vo gende omtrent de dubbele verkiezing van Prins Couz »De Porte kan en mag niet afzien van haar regt, want zou daardoor het sein geven tot de oplossing van ha rijk. Naar onze wijze van zien, moet de Porte liever in de strijd voor haar regt ten onder gaan, dan zich-zelv den dood geven, door van hare regten afstand te doe De mogenheden, die de integriteit van Turkije als een onmisbare voorwaarde voor de Europesche orde hebbe verklaard, mogen derhalve de Porte niet tot toegevend heid noodzaken, maar moeten haar des noods zelfs me geweld daarvan terughouden. Dit is de pligt van all mogendheden, want het bestaan harer rijken berust o hetzelfde, door de tractaten vastgestelde, regtsverbond waarin Turkije onlangs eerst op de meest plegtige wijz is opgenomen".

— Aan de *Allg. Ztg.* wordt van hier geschreven: »D stemming in Oostenrijk is thans over het algemeen zoo dat de Oostenrijkers het aan graaf Derby toegeschre ven gezegde: »Vel den eerste neder, die den Europe schen vrede verbreekt!" omkeeren, en zeggen: »Vel de eerste neder, die een onvermijdelijken oorlog uitstelt! Er behoeft naauwelijks te worden bijgevoegd, dat dez stemming thans niet de gewenschte is".

ITALIË.

Verdere oorlogsmaatregelen in Piemont. In Sardini rust men zich steeds ernstiger toe. Alle met verl zijnde officieren zijn teruggeroepen, geen militair krij meer passen voor het buitenland. Verder is bevel g geven voor den aankoop van 2000 paarden, 50,000 ki zwavel, 90,000 kilo oud ijzer, 50,000 kilo staafijz voor kanonnen. De uit Savoye, Nizza, en het eilan Sardinië naar de oostelijke grenzen gezonden troepe hebben een stelling ingenomen, die een zamentrekki van 20,000 man op ieder doelmatig punt, binnen de kortst mogelijken tijd, doenlijk maakt. Daarbij neem de beweging in Parma en Modena toe, en is het niet o mogelijk, dat het daar binnen kort tot eene uitbarsti komt. Men beweert, dat Piemont hier achter schuil wijl een opstand in deze kleine staten het zeer gel gen zou komen, om Oostenrijk in verlegenheid brengen en het tot binnentrekken in die staten dwingen, waaruit dan aanleiding genomen kon worde eveneens binnen te rukken en wel als als »het zwaar van Italië" tegen de vreemde onderdrukkers. Het b rigt, dat Garibaldi voor een »italiaansch legioen" ma schappen aanwerft, bevestigt zich, en hij moet ov groote sommen te beschikken hebben.

— De plaatsing der troepen langs de linie van T rijn, Casali, Alessandria, Voghera, Novi, Tortona Genua, in vijf divisiën, is voltooid. In de provinci van Savoye, Nizza, Sardinië en langs de ligurisc kust bevindt zich, behalve de pas opgeroepen recrute geen enkel militair, en de handhaving der openba orde is geheel aan de schutterij (nationale garde) to vertrouwd, die ook aan de Varbrug, aan de zuidwe telijke grens van Nizza, tegen Frankrijk posten hee betrokken. De organasitie van den, aan het hoof commando toegevoegden, generalen staf, moet eveneer gereed zijn, en als chef hiervan noemt men genera Giustiniani.

Turijn, 12 Febr. Hoe zeer de door Frankrijk opg wekte hoop hier reeds aan het wankelen is gebrag moge uit de volgende, door Victor Emmanuel aan keize Napoleon gerigte en in hooge kringen circulerend missive blijken.

»Sire! Mogt uwe majesteit, krachtens inwendi staatkundige aangelegenheden van Frankrijk, welke beoordeeling mij niet voegt, de zaak van Italië opg ven, zij bedenke dan wel, dat zulk eene afvalligheid voor de zaak van Sardinië duizendvoudig noodlottige ware, dan eenmaal de onheilvolle slag bij Novara. I derdaad zou mij dan ook in zulk een geval — dat i echter altijd nog als onmogelijk blijf beschouwen — gee ander alternatief overblijven, dan het voorbeeld mij vaders, Karel Albert, te volgen, en... eene kroon ne te leggen, die ik voortaan niet meer met eere vo mij en de veiligheid mijns volks kan dragen. Gedwo gen om van den troon mijner vaderen afstand doen, zou ik het intusschen aan mij- zelven, aan de roem van mijn geslacht en het belang mijns volks ve schuldigd wezen, de aanleidende oorzaken, welke n tot het uiterste gebragt hebben, zulk een treurig offer brengen, onbewimpeld voor den regterstoel der ope bare opinie open te leggen".

— Ernstige botsingen hebben er tusschen de soldate van Modena en de grensboeren van Sarzana (in Genu plaats gevonden, waartoe de volgende omstandighe moet aanleiding gegeven hebben. De Modeensche so daten hadden reeds eene driekleurige, op de grenzen ge plante vlag omvergehaald en met voeten vertreden, e waren den volgenden dag, ten getale van 200, en m twee stukken geschut, tot nabij Ortonova opgeruk om eene demonstratie te doen. Zij kwamen daar aa juist op het oogenblik, dat een der grensboeren zic met het herstellen der vlag bezig hield, die zij ond den voet gehaald hadden. Te vergeefs eischte de boe dat zij eene vlag op vreemd grondgebied zouden ee biedigen; de soldaten trokken over de grenzen en n men den boer gevangen. Aangelokt door zijne krete snelden er nu, van alle kanten gewapende boeren u den omtrek aan, om hun makker en de vaan redden; er ontstond een hevig gevecht, waarbij de so daten, wel is waar, tot den terugtogt werden gedwo een, doch van hunne buit meester bleven. Dat zul eene verregaande schending van vreemd grongebied te erustige verwikkelingen kan aanleiding geven, behoe geen betoog.

DENEMARKEN.

Uit Frankfort wordt het volgende berigt medegedeeld: »De prins van Augustenburg, die zich als wettige erfgenaam van den deenschen troon beschouwt, heeft koning Ferdinand VII verzocht, het aan de holsteinsche standen gedane voorstel tot erkenning van het londensche protocol in te trekken, bij welk protocol prins Christiaan van Glücksburg tot troonopvolger aangewezen wordt, en voorts verklaard dat, bijaldien de koning weigeren mogt aan zijn verzoek gevolg te geven, een protest van hem zou uitgaan tegen hetgeen hij als eene aanranding van zijn regt van opvolging beschouwt.”

SERVIE.

Men schrijft uit Belgrado, dat vorst Miloch voornemens is, aan den servischen boer eene volkomene materiële onafhankelijkheid te verzekeren, daar hij uit zijne eigene fondsen eene hypotheekbank zal oprigten, door welke instelling een einde zal komen aan den woeker, die den landman in het verderf stort. Met groote vreugde is de tijding van dezen maatregel door de bevolking ontvangen.

RUSLAND.

Een officier, die zich sedert twintig jaren in een strijd tegen de Caucasische bergvolken onderscheiden had, nam onlangs zijn ontslag, om naar zijne geboortestad Nowgorod terug te keeren, en daar het overige zijner dagen in rust te slijten.

Gedurende zijn langen diensttijd was, hij nooit in de gelegenheid geweest, den keizer persoonlijk te leeren kennen. Het was zijn vurigste wensch daarom, den afgod van het Russische volk te zien. In weêwil van zijne beperkte geldmiddelen, neemt hij het besluit, naar St. Petersburg te reizen en aan zijn verlangen te voldoen.

Weldra was dit plan ten uitvoer gelegd. Vol verbazing had hij reeds eenige uren door de prachtige straten der stad rondgedwaald, toen de invallende duisternis hem aanmaande huiswaarts te keeren; doch den weg niet kennende, vraagt hij een langzaam naderend officier, hem teregt te willen helpen.

»Zijt gij vreemdeling? vroeg deze hem minzaam.

»Vreemdeling, ja, en voor de eerste maal in St. Petersburg.”

»Geef mij uw arm en sta mij toe, u naar uwe woning te vergezellen.”

Dit aanbod werd natuurlijk dankbaar aangenomen, en in een druk gesprek wandelden de beide officieren arm in arm de straat langs. In den loop van hun onderhoud, verhaalde onze officier wijdloopig, wat de reden van zijn bezoek te St. Petersburg was, en sloot zijn verhaal met: „en ik zou waarschijnlijk nooit in St. Petersburg gekomen zijn, had de wensch, dien ik zoo lang gekoesterd heb, om den keizer te zien, mij niet aangedreven.”

»Nu,” sprak de andere, het doet mij genoegen, dat het in mijne magt staat, uw wensch dadelijk te kunnen bevredigen; ik-zelf ben de keizer van Rusland!”

Zoo, hervatte de andere,” in de gedachte, dat zijn medgezel hem iets wilde wijs maken, »zoo, dat doet mij genoegen. — Ik ben shah van Persië.”

Voor het logement van den officier gekomen, neemt hij, die zeide de keizer te zijn, afscheid met de woorden: »Wil de shah van Persië mij de eer aandoen, morgen bij mij te komen ontbijten? Gij hebt slechts aan de wacht van het winterpaleis naar den officier te vragen, die u gisteren naar Wasili-Ostrow vergezelde, en men zal u bij mij brengen.”

»De keizer aller Russen is wel zeer goed; ik zal niet nalaten van uwe uitnoodiging gebruik te maken.”

Den volgenden morgen begaf zich de voorgewende schah van Persië welgemoed naar het winterpaleis, en de gedachte, dat zijn medgezel van gisteren misschien werkelijk de keizer kon zijn, was nog verre van hem; hij hield hem voor een officier van hoogen rang, die in het paleis eenigen post bekleedde; doch hij hoopte, dat deze althans in de gelegenheid zou zijn, hem den keizer te doen zien, en dit had hem voornamelijk bewogen, de uitnoodiging aan te nemen. Hij volgde de hem gegeven order en werd onmiddelijk het paleis binnengeleid. Onverwachts worden twee vleugeldeuren geopend, en de shah van Persië treedt een vertrek binnen, waar de keizer op zijn troon zit, omringd door eenige rijksgrooten. Men kan zich de ontsteltenis van den officier voorstellen. Nooit had hij zich tegenover de ruwe bergzonen van den Caucasus zoo weinig op zijn gemak gevoeld, als hier tegenover den vorst, dien hij herkende als denzelfden persoon, met wien hij gisteren gewandeld had.

»Vergeef het mij, Uwe Majesteit!” bragt hij stamelend uit, terwijl hij voor den troon nederknielde.

»Ik heb u niets te vergeven,” hernam lagchende de keizer; »het doet mij genoegen, dat gij woord gehouden hebt; het ontbijt wacht ons.”

Door deze vriendelijke woorden een weinig tot bedaardheid gekomen, volgde de shah den keizer naar een ander vertrek, waar eene kleine tafel voor drie personen gedekt was. Weinige oogenblikken later trad de keizerin binnen, aan wie Alexander zijn gast, als den shah van Persië voorstelde, met wien hij gisteren kennis gemaakt had. Men nam plaats. Twee volle uren verliepen onder het eten en het voeren van aangename gesprekken. Bij het afscheid schonk de keizer hem, als vergoeding voor de gemaakte reiskosten, eene aanzienlijke som gelds. Meer dan gelukkig keerde onze vriend eenige dagen later naar Nowgorod terug, waar hij nu nog in stille afzondering leeft, en met jeugdig vuur van het ontbijt spreekt, dat hij bij keizer Alexander in het winterpaleis te St. Petersburg heeft gebruikt.

AMERIKA.

De berigten uit New-York loopen tot 10 Febr. Daaruit verneemt men, dat het congres te Washington de overlegging heeft geëischt van de instructien, die door de Engelsche en Amerikaansche gouvernementen aan hunne escaders aan de Afrikaansche kusten gezonden zijn.

— In een van den secretaris der schatkist uitgegaan document, worden alle handeldrijvende staten van Europa uitgenoodigd een congres te organiseren, om te beraadslagen over een gemeenschappelijk stelsel van munten, maten en gewigten en over een gemeenschappelijk stelsel van statistieke handelstabellen.

— Volgens eene correspondentie uit Washington in de *New-York Herald*, zoude de Spaansche gezant gezegd hebben, dat hij, in het geval dat het congres de 50 millioen voor den aankoop van Cuba mogt toestaan, zijne paspoorten zoude vragen.

— De bekende geschiedschrijver Prescott is den 28sten Januarij overleden. Hij had den ouderdom van 63 jaren bereikt en was sedert verscheidene jaren blind.

— De gouverneur-generaal van Canada heeft, den 29sten Januarij, de wetgevende vergadering dier kolonie te Toronto geopend. In de bij die gelegenheid gehouden rede, verklaarde hij, dat koningin Victoria besloten had, den zetel van het bestuur in Canada te verplaatsen naar Quebec, terwijl hij zijn vertrouwen te kennen gaf, dat de bevolking met die keuze genoegen zal nemen. In den verderen loop zijner rede sprak hij van de mogelijkheid, dat de Britsche kolonien in Noord-Amerika gezamentlijk een bond zouden uitmaken, waardoor ze nauwer aan elkander zouden worden gehecht, zullende hij de ter dier zake gevoerde correspondentie aan de wetgevende vergadering overleggen. Wat de kwestie van het tarief aangaat, die zal, volgens zijne verklaring, op eene voldoende wijze geregeld worden.

Toen de gouverneur-generaal de vergadering verliet, deden zich luide te kennen van afkeuring hooren. Ook aan zijne rede viel, onder het uitspreken, meer dan eenmaal blijken van afkeuring ten deel.

— Sir W. Gore Ouseley, Engelands buitengewoon gevolmagtigde in Amerika, is den 25sten December officieel door den president van Nicaragua ontvangen. Bij die gelegenheid gaf de Britsche staatsman te kennen, dat hij gekomen was, om een tractaat van vriendschap met Nicaragua te sluiten; dat de invallen der Amerikaansche vrijbuiters niet langer geduld mogen worden, en dat Engeland veel belang heeft bij de neutraliteit van den transitoweg door Centraal-Amerika.

— Men weet, dat de heer Belly van de regering van Nicaragua concessie heeft bekomen, om over het grondgebied dier republiek een kanaal tusschen de twee Oceanen te graven, en dat de geldigheid dezer concessie door de Vereenigde Staten betwist wordt. Men verneemt thans, dat de concessie van den heer Belly door de wetgevende magt van Nicaragua, alsmede door die van Costa-Rica, bekrachtigd is.

— In de haven van Greyeown bevinden zich vijf oorlogsschepen; de Amerikaansche bevelhebbers hebben bevel ontvangen, om alle schepen te onderzoeken, die de Amerikaansche vlag voeren.

— De berigten uit Mexico blijven verward. Gelijk men weet was generaal Miramon, tot president gekozen, doch thans schijnt het te blijken, dat deze de verkiezing niet heeft aangenomen, althans wordt gemeld, dat generaal Miramon, den 26 Januarij, aan het hoofd van 1000 man cavallerie, de hoofdstad had bereikt en generaal Zuloaga op nieuw als president had geïnstalleerd.

Opéra.

Het schijnt hier in Indië met het Fransche tooneel maar niet te willen vlotten. De schuld daarvan is echter geenszins aan het publiek te wijten, dat zich steeds groote opofferingen getroost heeft, maar wel aan de qualiteit, en somtijds ook aan de quantiteit der uitgezonden artistes, van wie velen dien naam in geenen deele verdienen.

Het zoude, onzes inziens, wel der moeite waardig zijn, eens een Duitsch tooneelgezelschap te laten uitkomen, om het daarmede te beproeven. Duitschland toch is een geheel muziekaal land en vele, zeer vele Duitschers geboren zangers. De meeste beroemde opéras zijn in die taal overgezet en het Duitsche répertoire is dierhalve even rijk als het Fransche.

Zaakkundige personen gaven ons de verzekering, dat goede zangers gaarne een engagement voor het tooneel te Batavia zouden willen aannemen.

(Redactie.)

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie van den Java-Bode.

In uw nommer van 8 December jl. heb ik een stuk gelezen, door u onderteekend, over "de beoefening der wetenschap in Nederlandsch Indië, beoordeeld in Nederland," een stuk, dat ik uitgelokt heb door een *verslag*, opgenomen in de *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch Indië, Nieuwe volgr.* Dl. I, bl. XXX. Aan het eind van dat stuk zegt gij, dat het Instituut, door dit verslag in zijne Bijdragen op te nemen, den schijn aanneemt, van de daarin uitgedrukte gevoelens te deelen. Die schijn mag niet blijven bestaan. Ik geheel alleen ben voor dat verslag aansprakelijk. Juist omdat men de verantwoordelijkheid niet deelen wilde, omdat hetzij vorm of inhoud niet behaagde, is er in dat jaar voor het eerst afgeweken van de gewoonte, om het geheele ontwerp van den secretaris als verslag van het bestuur op te nemen en heeft men voor het bovengenoemde gedeelte den secretaris alleen verantwoordelijk gesteld. Niemand derhalve dan mij alleen komt het toe de aanmerkingen te beantwoorden, die er door u op gemaakt zijn, en ik schrijf het zelfs alleen toe aan bijzondere welwillendheid, dat men, om het enkele goede, dat er misschien in dat stuk was, het minder goede heeft willen over het hoofd zien en, beter bekend met de bedoelingen van den secretaris, de plaatsing er van niet beletten.

En mijne verantwoording nu? Ik erken glad en gaaf, dat ik uwe kritiek verdiend heb. Althans in de hoofdzaak. De hoofdzaak namelijk komt mij voor deze te zijn, dat ik door mijn verslag ergernis heb veroorzaakt, het mijne er toe bijgebragt heb, om eene kloof, die schijnt te bestaan, grooter te maken, in plaats van ze te helpen dempen. Ik heb niet bedacht, dat zoo iets het gevolg zou kunnen zijn van mijn schrijven, ik laat daar of het, in strikten zin genomen, daaruit volgen moest: het is er nu eenmaal uit voortgevloeid en wat ik steeds, met alle krachten, die in mij zijn, zou willen voorkomen, wat ik onder de grootste ongelukken reken op zedelijk zoowel als op wetenschappelijk gebied en overal, waar een zelfde goed beginsel bij verschillende partijen de drijfveer is tot spreken of handelen, dat heb ik uit onbedachtzaamheid in de hand gewerkt. Dit acht ik de hoofdzaak. Ik hoop, dat gij de erkenning van mijne schuld zult willen aannemen en dat het u mogelijk zijn zal, na het gezegde, mij niet meer als een vijand te beschouwen, of wat veel gruwelijker is, als een verkapten vijand.

Thans zij het mij vergund, uwe aanmerkingen wat meer in 't bijzonder na te gaan. Ik hoop, dat dezelfde verzoenende zin, die mij bezielt en die ik ook bij u vooronderstel, u bij het lezen daarvan, niet zal verlaten. Ik vrees, dat ze hier en daar misschien wel wat op de proef zal gesteld worden.

Gij zegt: "herhaaldelijk vernederingen en verguizingen te moeten ondervinden van een gedeelte uwer landgenooten, die, in stede van u de broederhand te reiken en u aan te moedigen, wanneer gij meent nuttige dingen te kunnen verrigten, geen gelegenheid laten voorbijgaan, om u van zich te stooten en om te trachten u in het niet te doen zinken." Mij is zoo iets niet bekend. Ik althans herinner mij niet bij eenige gelegenheid ooit anders dan met hooge ingenomenheid van het Tijdschrift voor Indische taal-, land- en volkenkunde gesproken te hebben. De eerste maal, dat ik er in het jaarlijksch verslag van het Instituut gewag van maakte, heb ik gezegd (*Bijdragen*, Dl. III, bl. XII): "In ons vorig « verslag hebben wij u gesproken van een nieuw tijdschrift, dat « door het pas genoemde (namelijk het Bataviaasch) genootschap « gratis aan zijne gewone leden zou worden verstrekt. Daarvan « is nu een eerste jaargang voltooid. En met eere voltooid. Vooral « heeft dit tijdschrift belangrijke bijdragen voor oudheidkunde « geleverd." In een volgend verslag (*ibid.* Dl. IV, bl. XII) « staat: "de berigten, die elke aflevering van dat Tijdschrift be« sluiten, beloven ons op dit gebied spoedig een rijken oogst. « En inderdaad, de laatst ontvangen nommers hebben onze ver» wachting niet teleurgesteld." En in het volgende deel, in een derzelfde zinnen, die zulk een ongunstigen indruk op u gemaakt hebben, betuig ik, dat het opnemen van dat stuk over het inlandsch Bestuur op Sumatra in het meergenoemde tijdschrift " mij te meer trof, daar ik zoo iets in een zóó goed tijdschrift niet verwachtte." Dit laatste, ik erken het, buiten verband met het vorige, buiten verband met het oordeel, dat ik ook anders steeds over dat tijdschrift geveld heb, en alleen in het licht of liever in de schaduw beschouwd van eenmaal opgevat zwartgallig vermoeden, had er veel van als of het blootelijk er bijgevoegd was *pour dôrer la pillule*; maar ik heb er dit niet meê bedoeld. Hoe reiner de grond, hoe meer de vlekken uitkomen; in menig ander tijdschrift had ik over zulke voorbeelden heengezien. — Ik weet het, ik spreek alleen over het Tijdschrift voor Indische taal-, land- en volkenkunde, terwijl toch, volgens u, mijn geest in 't algemeen vijandig tegen de beoefening der wetenschappen in Nederlandsch Indië zou overstaan. Maar gij brengt geen andere bewijzen voor uwe stelling bij dan een paar passages, waarvan echter slechts eene, voor zoo ver ik zien kan, een vijandigen geest ademt, ten minste zoo als gij dit woord schijnt op te vatten, en wel tegen de redactie van het genoemde tijdschrift. Beide passages zullen aanstonds besproken worden. Ik kan mij dus alleen op dit terrein verdedigen. Ik ben zelfs, voor zoover ik weet, nooit bevooroordeeld geweest of vooringenomen tegen wie zich niet, ofschoon denzelfden weg gaande, aan het Instituut aansloot. Als bewijs ook hiervoor kan ik aanhalen, wat ik in een der reeds genoemde verslagen gezegd heb: « laat ons niet van ons Instituut slechts « alle heil verwachten en dankbaar het oog slaan op de pogingen, « die door andere vereenigingen nevens de onze, of door enkele « personen — al sloten zij zich nog niet aan ons Instituut aan — in « het werk worden gesteld, om het licht steeds helderder te doen « branden, dat reeds hier en daar onzen Archipel begint te be« stralen. » Gelooft men mij niet, dan moet ik zwijgen; maar gij zult mij de eenige middelen van verdediging, die ik bezit, mijn eerlijk woord, niet willen ontnemen.

De gronden nu, die gij voor uwe beschuldigingen bijbrengt, zijn twee. De eerste is, dat ik gezegd heb, dat het aantal wetenschappelijke genootschappen in Indië eene schrikverwekkende hoogte dreigde te zullen bereiken, en als een voorbeeld van den geest, die velen onzer Indische broeders in dat opzigt schijnt te bezielen, het plan van een hunner heb aangehaald, om een nieuw genootschap voor taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch Indië te stichten, en dat ik als eenig bewijs, dat de tijdschriften van enkele dier genootschappen lijden aan *atrophie*, de plaatsing aanhaal van een stuk *over het inlandsch Bestuur in het Gouvernement van Sumatra's Westkust*.

Wat het eerste betreft, ik had beter gedaan, zie ik, met dat woord « schrikverwekkende » niet te gebruiken; en toch, ik herinner mij, hoe, toen ik van de Maatschappij van Nijverheid en de Geneeskundige vereeniging (die ik wel bij name kende, maar waarvan mij nooit werken onder het oog kwamen) hoorde, en weer kort daarop las, welk plan bij den heer Bleeker was opgekomen, ik inderdaad vreesde, dat men in Indië Nederland zou navolgen, en, bezorgd voor de gevolgen, sprak ik mijne vrees uit. Het verheugt mij, dat de gezonde zin onzer Indische broeders hen voor overdrijving bewaard heeft en dat het met die wetenschappelijke genootschappen bij het getal vier gebleven is, die nu ook alle, volgens uw getuigenis, zeer welvarend zijn. — Maar wat moet ik antwoorden op uwe uitweiding over dat genootschap voor de Hydrographie, Geographie en Ethnologie van Nederlandsch Indië? Ik vraag u, waarom hebt gij, bij het gebruik maken mijner woorden, tot het doel, waarvoor gij het oorbaar achtet, noodig gevonden, om zelfs dat genootschap te noemen een *speciaal* genootschap en het door mij te laten noemen een *algemeen* genootschap voor de taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch Indië? Wat gaf u tot die bijvoeging regt, wanneer gij juist daaruit, dat ik, « van zulk een speciaal genootschap maak een algemeen genootschap voor taal-, land- en volkenkunde „» gelijk gij u uitdrukt, aanleiding neemt tot de vraag, of dit is eene vergissing of eene opzettelijke verdraaijing der feiten, en met het oog op hetgeen ik ter aangehaalde plaatse laat volgen, zegt bijkans het laatste te vreezen? Maar er moet hier een misverstand plaats hebben, en ik zal mij in de uitlegging dezer plaats niet meer verdiepen, dan ik reeds gedaan heb. Voeg er bij, dat ik met dat woord *taal*, in den naam van ons instituut weinig op heb, daar het, mijns inziens, van zelve in *volkenkunde* begrepen is, en even zoo het nut van een uitdrukkelijk noemen van *hydrographie* naast *geographie* niet boven alle bedenking verheven acht, en mijn identificëren van het doel van beide genootschappen, van een genootschap voor hydrographie, geographie en ethnologie van Nederlandsch Indie en een instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch Indië, zal nog ligter te verklaren zijn.

Dat ik van den geest gesproken heb, die *velen* onzer Indische broeders schijnt te bezielen, zegt gij dat vreemd klinkt, daar toch de heer Bleeker, « volgens mij, » nog alleen stond in hetgeen hij wilde verrigten. Eilieve, dus stond volgens u of anderen de heer Bleeker niet alleen, er waren er meer dan hij, die zoo dachten? En waarom schrijft gij als opschrift boven uw stuk « beoordeeld in Nederland, » en begint gij het met van eene *partij* te spreken, daar gij het toch alleen tegen een secretaris van een der vele genootschappen in Nederland hebt, of althans in uw gansche stuk alleen tegen hem argumenteert?

Ik kom tot het tweede bezwaar. Ik beweerde, dat het Tijdschrift voor Indische taal-, land- en volkenkunde leed aan atrophie. Gij merkt aan, dat ik slechts eene zaak, die als bewijs daarvoor moet gelden, heb aangehaald. Nu is een enkel degelijk bewijs, meen ik, steeds genoeg; gij weet dit ook wel, maar ontkent juist de degelijkheid van mijn bewijs. Immers, gij zegt dat het moeijelijk te beslissen is, tenzij door de redactie-zelve, of de plaatsing van het door mij geïncrimineerde stuk geschiedde, om daarmede den aan atrophie lijdenden patient te gemoet te komen, of dat de redactie er eenige andere bedoeling mede had. Hier zou ik werkelijk niet weten, wat van de twee kwaden het liefst te kiezen en mij verheugen de beslissing aan de redactie te kunnen overlaten; want, wanneer men zonder eenige nadere verklaring een stuk geplaatst heeft, en dat nog wel met den naam van den medededeeler er bij, waarvan niet veel goeds gezegd is, en dan, zonder aan te toonen, waarom dat stuk zulk een oordeel niet verdiend heeft, van bedoelingen spreekt, waarmede het zou geplaatst zijn en die alleen de redactie weet; dan zou ik mij maar liever laten welgevallen, dat men de plaatsing een bewijs van atrophie noemde, denkende, die ziekte is geneeslijk, dat zal men mij van mijn patient later niet meer zeggen. Maar neen, gij wilt van het vroeger bestaan dier kwaal niet weten, en wel om twee redenen, om den geregelden en snellen voortgang, dien de uitgaaf tegenwoordig heeft — maar latere welvaart is wel een blijk, dat de kwaal genezen is, niet dat zij nooit bestaan heeft — en omdat gij het niet onwaarschijnlijk vindt, dat de redactie de reeks van hoogst belangrijke bijdragen voor de kennis van Sumatra, welke het deel van het tijdschrift bevat, waar het in voorkomt, heeft willen [illegible] ook te plaatsen een daartoe uitmuntend geschikt [illegible]

reeds opgenomen in het zoo hoogst zeldzaam geworden derde deel van het Tijdschrift voor Nederlandsch Indië. Moet ik ook hierin weder in opinie van u verschillen? 't Doet mij leed, omdat wij het in den grond beiden zoo kwaad niet meenen, maar uw laatste vermoeden *kan niet* waar zijn, doch bestrijden doe ik het niet, want ik neem het niet op met een vijand, die zoo klaarblijkelijk in het nadeel is, tenzij hij het zelf verlange. Maar erkennen doe ik het wederom, het is mogelijk, dat de redactie met de opname van dat stuk hare eigene inzigten gehad heeft, en het is dus niet staatkundig van mij geweest, door mijn kategorisch beweren tegenspraak uit te lokken.

En toch, Mijne Heeren! ik ben om de groote zaak verheugd, dat ik mij uwe recensie op den hals heb gehaald. 't Kan dikwijls goed zijn, elkander eens ridderlijk aan te vallen: mits ridderlijk! Scherp hebt gij het mij genoeg gedaan, dat verzeker ik u, en gevoelig als ik ben, zal ik uwe les niet vergeten, doch ook alleen maar de les, niet de wijze, waarop zij mij gegeven is. Ziet, Mijne Heeren! en vergeef mij, dat ik u ook eene les geef, slechts eene enkele, omdat gij alle regt hebt van mij, die niet meer of beter ben dan gij, geen lessen te willen ontvangen; ik geloof niet, dat gij, wat gij toch hebt moeten wenschen, een goeden weg zijt ingeslagen, om de kloof te dempen, waarvan boven sprake was, moest gij niet verwachten, dat er een antwoord op uw stuk zou volgen? want stukken, die ook op anderen een smet kunnen werden, en stukken, die dan toch door *Ehrenmänner* geschreven zijn, acht ik het billijk te beantwoorden, en aan beide vereischten voldoet uw schrijven — en hebt gij van mij, zoo als gij mij u voorsteldet, als een Brutus tegenover Caesar, als een Delftschen Jupiter tonans, als een verborgen vijand, kunnen verwachten, dat ik mijn best zou doen, om den wagen weer in 't goede spoor te helpen! En zoo neen, zou de kloof dan door uw toedoen niet veel grooter geworden zijn, wanneer het mij niet gelukt ware, mijne gevoeligheid te onderdrukken en ik gevoeligheid tegen gevoeligheid had overgesteld. De les zal ik nu toch maar niet uitspreken. Maar die kloof tusschen Nederland, die denkbeeldige partij, mij — als gij mij de eer aandoet zoo veel notitie van mij te nemen — en u, bestaat zij eigentlijk wel anders dan in de verbeelding? En gelooft gij, na hetgeen ik geschreven heb, aan de mogelijkheid om voortaan te doen als bestond zij niet? Ik geloof er aan, Mijne Heeren! en ik heb er altijd aan geloofd. En mogt het nu weêr eens gebeuren, dat ik mij wat onvoorzigtig uitlaat — onkruid vergaat niet; ik vrees dat het mij nog wel eens zal kunnen overkomen — ik wil niet, dat gij alles maar gedwee van den Jupiter tonans aanhoort maar dat gij hem als een vriend de waarheid zegt, niet als een vijand, noch met zulk een omhaal van voor een goed en eenvoudig doel onnoodige woorden.

Dr. J. PIJNNAPEL. Gz.

Delft, 4 Februarij 1859.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
April	11 Engelsch	Royal Souvereign	Vibeel	Manilla	31 Maart	Melbourne
"	12 "	Earl of Eytenton	Laughton	Melbourne	12 "	Hongkong
"	— Amerikaansch	Jacob Bell	C. J. Low	New-York	19 Januarij	"
"	13 Z. Russ. K. M.	stooms. Renda		Simonsbaai		Batavia
"	— "	" Le Gredine		"		"
"	— "	" Oprichnich		"		"
"	— Nederl. Indisch	Padang Paudjang	Perrij	Batavia	11 April	Padang
"	— Engelsch	Queen of Engeland	Pasbudsje	Liverpool	4 Januarij	Shanghae
"	14 Nederlandsch	Agnete	Grivel	Batavia	13 April	Amsterdam
"	— "	stooms. Attalante	Hartman	Falmouth	5 Januarij	Japan

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
April	14 Ned Indisch	schoener	Indramaijo	Tan Tjenghiang	Palembang	31 Maart	Buijs, Jacobsen & Co.
"	— Nederlandsch	"	Johanna Catharina	J. L. Besseling	Liverpool	5 Dec	Burt, Myrtle & Co.
"	15 Ned. Indisch	bark	Justina	Lim Tjengtaij	Palembang	29 Maart	Buijs, Jacobsen & Co.
"	— "	stooms.	Ambon	A. G. Bosch	Borneo Westkust	10 April	W. Cores de Vries.
"	— Russ.	oorlog "	Rinda	Komdt. Andruff	Simonsbaaij	30 Maart	
"	— "	"	Le Gridine	" Stromiloff	"	30 Febr.	
"	— "	"	Oprichnich	" Tidoroffpkij	"	17 "	
"	— Zweedsch	bark	Hedda Frederica		Melbourne		Gezagvoerder.
"	— Nederlandsch	"	Phoebus	J. G. de Roever	Singapore	7 April	Paine, Stricker & Co.
"	— "	"	Stad Nijmegen	H. P. Cruijs	Soerabaija		Dümmler & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
April	14 Nederlandsch	bark	Maria Veronica	T. Mulder	Soerabaija
"	— "	"	Amerika	P. L Zeeman	Nederland
"	15 Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteija	Samarang
"	— "	brik	Arachman	Moh. Seman	Banjermassing
"	16 "	bark	Lachmadie	Said Alhabsie	Samarang en Soerabaija
"	— "	birk	Hawiel Hair	Sech Baoesier	Sumanap

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Eva Johanna*	H. de Boer	Amsterdam	Haager & Schuurman.
"	"	Zeevaart*	Biesthorst		"
"	"	Admiraal Piet Hein	L. Hazewinkel		"
"	schip	Zeeploeg*	F. H. Kramer		"
"	bark	Gelderland*	D. Crap Hellingman		"
"	"	Yssel	Maarschalk	Cheribon via Sam. en Soer.	Schimmelpenninck & Co.
"	"	Christiaan Louis	W. de Vos	Shanghae	"
"	"	Java's Welvaren	Doornbos	Amsterdam	Paine, Stricker & Co.
	brik	Jacqueline en Elise	B. Sikkens		Busing, Schröder & Co.
"	bark	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kolm		Landberg, Bezoet de Bie & Co
"	schip	Johannes Anthonius	F. Metz		"
"	"	Nassau*	Huffnagel	Japan	Dümmler & Co.
"	"	Zeelandia*	W, Blaakhert	Australie	Maclaine, Watson & Co.
"	"	Admiraal de Winter*	Jansen		van Ommeren, Rueb & Co.
"	"	Princes Sophia	A. P. Hoffman		"
"	"	Wilhelmina*	van Dalen		"
"	bark	Concurrent	T. D. de Witt		"
"	"	Jannetje*	A. Lupcke		B. Kopersmit & Co.
"	schip	Admiraal Tromp*	J. van Tubergen		"
"	bark	Lammina Elisabeth	A. Gersen		"
"	"	Bulgersteijn*	Verhagen		"
"	"	Californie*	M. de Wijn	Tagal	"
"	"	Biesbosch*	J. H. Mugge		"
"	"	Willem de Eerste	T. J. Nieufeld	Ned. via Tjilatjap	J. Cezard & Co.
"	"	Hoop van Capelle	J. R. Bok		"
"	"	Goede Vertrouwen	D. J. Kraan	Nederland	E. Moormann & Co.
"	"	Jan Daniel*	Hagers		Metzendorff, Wilmans & Co.
"	"	Fop Smit	Hoefman	Soerabaija	"
"	"	Whampoa	van der Hoff		"
"	schip	Maria Elisabeth Margaretha*	Bauditz		"
Nederl. Ind.	bark	Marzoek*	Said Alhassij	Cheribon en Pecalongan	B. J. Jacobs.
"	"	Alnoer*	Sech Sultan	Samarang	"
"	"	Sarie Elmashoor*	Djamal	Samarang	"
"	brik	Roodatool Djaina*	Hadjie Moh. Said	Samarang en Banjermass.	Buijs, Jacobsen & Co.
"	"	Vernon*	C. M. van Nooijen	"	"
"	bark	Salma thans hern. Taip*	Abdullatip	"	"
"	schoener	Atiat Ulmaulah thans hern. Sa-Adeh	Moh. Alie	"	"
"	"	Indramaijo*	Tan Tjenghiang	Cheribon.	"
"	bark	Justina*	Lim Tjengtaij	"	"
"	"	Alnoer	Said Aboebakar		"
Engelsch	"	Palembang	M. Morrison		"
"	brik	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	Martin, Dyce & Co.
"	bark	Nina*	Jally	Singapore	Wilson & Co
"	schoener	Harriet*	J. C. Ross		"
Fransch	bark	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder.
"	schip	Albert Cezard*	Dolu		J. Cezard & Co.
Zweedsch	bark	Victor*	A Prehn		"
"	"	Elisabeth*	J. H Knoll		Busing, Schröder & Co.
"	"	Familin*	A. W. Cederberg		"
"	"	Eclipse	Brand		"
"	"	Löven*			Metzendorff, Wlimans & Co.
Pruissisch	schip	Johanna Wagner*	Woerst		"
Deensch	bark	Concurrent*	Davidson		"
Amerikaansch	schip	Time*	Howes		Paine, Stricker & Co.
"	brik	Smallwood*	Martin		"
"	schip	Black Sea*	Cate	Californië	The Borneo Comp. Limited.
Hamburgsch	"	Makassar*	Gödje		Metzendorff, Wilmans & Co.
"	bark	Dorothea*	Gantschow		"
"	"	Christiaan*	Binder		C. Bahre & G. Kinder.
Bremer	"	Leontine*	Schweitzel	China	E. Moormann & Co.
"	schip	Asia*	Nutshorn		van Ommeren, Rueb & Co.
Oostenrijk	"	Lorensa*	Poschiel		Maclaine, Watson & Co.
Spaansch	brik	Carinentia*	Sarria		Pitcairn, Syme & Co.

De Particulieren schepen zijn aangeduid met een*

Scheepstijdingen.

Vlissingen. 18 Febr. Het Ned. schip *Commercie Compagnie*, kapt. Bakker kolen ladende uit de Engelsche brik *Jackson*, kapt. Elliot, is gisteren avond ter reede van Rammekens met dat schip in aanzeiling geweest en heeft daarbij den kluiverboom verloren en eenige schade aan het koper bekomen. De *Commercie Compagnie* is in de Marinehaven gehaald, alwaar de inlading verder plaats heeft en van waar het schip eerlang naar zee zal gaan.

Portsmouth. 18 Febr. De te Middelburg te huis behoorende bark *Luctor et Emergo*, kapt. Hakker, van Batavia met eene lading koffij en suiker, voor de Ned. Handelmaatschappij, naar Rotterdam bestemd, is eergisteren avond ten 5 ure door dikte op de Owers (binnen het vuurschip) gestrand. Onmiddelijk nadat het schip raakte, sloeg het roer weg; het schip werd geheel op zijne geworpen en liep op hetzelfde oogenblik vol water, zoodat de equipage te naauwernood den tijd had om zich in de booten te redden, niets kunnende medenemen, dan de kleederen die zij aan hadden. De bemanning trachte het vuurschip te bereiken, doch werd door wind en stroom daarin verhinderd en dreven tot 4 uren heden morgen rond, toen zij door de te Littlehampton te huis behoorende schoener *Hannibal* werden opgemerkt, die hen opnam en ten 11 ure heden morgen te Littlehampton landde.

De *Luctor* & *Emergo* is heden nacht uit elkander geslagen zonder dat men iets heeft kunnen redden.

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 16den April 1859.

Arak, *f* 60,— à *f* 65— met verkoopen weinig voorraad.
Koffij, Java,
——— Padang, veiling te Padang *f* 32,72 deoréén.
Suiker, N°. 16. *f* 19 @ *f* 19½.—
Rijst, Indramaijoe met zakken.
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 145 @ *f* 165.— met belangrijke omzet
——— " " 2de " *f* 140,— idem,
——— Carga *f* 100 @ *f* 120,— idem.
Wisselkoers op Holland 99 %.
" " Engeland, *f* 11,50 ℔ £.
" Gouvernement 99 %

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te **Batavia** *van den 9 tot en met den 14 April 1859.*

Aanvoer.

Van Australia per Ned. schip *Goed Vertrouwen*, gez. Kraan, agt. E. Moormann en co.
12 tonn. steenkolen, *Order.*

Van Liverpool per Ned. schip *Jacqueline en Elise*, gez. Fikken, agt. Busing, Schröder en co.
56 kn. manufact., *Burt, Myrtle en co.*
1 kn. koopmanschappen, 21 do. manufact., *Pandel en Stiehaus.*
3034 ks. zeep, 30 coll. manufact., *Morgan, Melbourn en co.*
600 boss. ijzer, 36 coll. manufaat., 15 kn. do 35 do. koopmanschappen, *Agenten.*
20 coll manufact., 1 do. koopmanschappen, 28 coll. do. 200 kn. blik, 49 krandj. aardewerk, *Order.*
218 coll. manufact., *Borneo C. Limited.*
6 coll glaswerk, *Gumprich en Strauss.*
59 coll. manufact., *B. van Leeuwen en co.*
476 coll. machinerien, *Pitcairn, Syme en co.*

Voor Soerabaija.
1 kt koopmanschappen, 37 coll. do. *Fraser, Eaton en co.*
268 coll. manufact., *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. koopmanschappen, *Major, Matzen en co.*

Van Rotterdam per Ned. bark *Jannetje*, gez. Lupcke, agt. B. Kopersmit en co.
1 piano, *Metzendorff, Wilmans en co.*
200 vs. boter, 20 led. leggers, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
8 coll. provisien, *Reijnst en Vinju.*

Van Newcastle per Ned. bark *Zeeploeg*, gez. Kramer, agt. Haager en Schuurman.
636 tonn. steenkolen, *Order.*

Van Singapore per Sp. schip *Carmencela*, gez. V. de Sarria, agt. Pitcairn, Syme en co.
5 kn. specie, 48 coll. sago, 74 do. peper, 20 do. gram, 8 do. nagelen, 8 do. zakken, 4 roll. lood, 20 ks. blik, 50 led. leggers, *Agenten.*

Van Nederland per Ned. schip *Lammina Elisabeth*, gez. Gersen, agt. B. Kopersmit en co.
742 tonn. steenkolen, *N. H. M.*
97 hammen, 20 ps. ger. vleesch, 20 vs. spek, 41 kn. provisien, *Gezagvoerder.*

Van Newcastle per Ned. schip *Admiraal Tromp*, gez. van Tubergen, agt. B. Kopersmit en co.
784 tonn. steenkolen, *N. H. M.*

Van Bandjermassing per N. I. bark *Sarie Elmashoor*, gez Djamal.
f 15400 zilv. munt, 3 cod. daijak matten, 38 boss. rotting, 22434 kl. boss. d *Gezagvoerder.*

Van Bandjermassing per N. I. bark *Sa-Adah*, gez. Moh Alie.
2330 groote bossen rotting, 1469 do. kleine do. do, *Gezagvoerder.*

Van Nederland per Ned. schip *Fop Smit*, gezagv. Hoefman, agenten Metzendorff, Wilmans en co.
20 bladen rood koper. 3 bn, dekens, 76 keld. genever, 9 kn. kaarsen. 8 d rhijnwijn, 15 do. papier, 2 do. wijn. 2 do. diversen, 25 hammen, 14 p ger. vleesch, 14 do. ossen ribben, 8 vs. spek 20 do. rolpens, 27 ks. pr visien. 13 coll. manufacturen. *van Ommeren, Rueb en co.*
47 coll. provisien, 25 mand. min. water, 4 kn. wijn, *S. B. van Kleeff en co*
7 kn. koopmanschappen, 162 vs boter, 2 ks. kaas, 150 keld. genever, 25 ks wijn, 12 do. rum, 1 do. kleederen, 1 do manufacturen, *Order.*
31 Coll, manufacturen, 30 do. spek, 98 vn. wijn,, 8 kn. diversen, 1 do. planten *J. Cezard en co.*
20 kn. manufacturen, *Niederen.*
2 kn. zilverwerk, *van Hemert.*
1 " " *Tiedeman.*
131 vn. teer, 10 do. ijzerwerk, 50 kn. wijn, 30 vn. diversen, 5 do kaarten 10 do. provisien, 8 do. spiegels, *Agenten.*
2 kn. zilverwerk. 15 do. papier, *G. Kolff en co.*
5 kn. gipsbeelden, 1 do. lijsten, 4 do. koopmanschappen, *Feltkamp, Mispelblom en co.*
1 kist boeken, 10 do. lucifers, 6 do. knoopen, 30 vn. zink, 20 do. mandwijn 1 do. stroop, 2 do manufacturen, *B. Andreas en co.*
1 kist zijde, 1 pak stalen, *Pandel en Stiehaus.*
200 vn. teer. 100 do. boter. 5 kn. koopmanschappen. 3 do. meubelen, *B. Kopersmit en co.*
1 kist diversen, *Schimmelpenninck en co.*
3 coll. ijzerwerken, *Dümmler en co.*
7 kn. manufacturen, *E. Moormann en co.*
12 kn. ...., 12 do. en 12 vn wijn, 2 kn. en 7 coll. koopmanschappen, kn. staal. 20 vn. vleesch, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
2 kn. boeken, *Lange en co.*
100 kn. glas, 1 do. zijde, *Engelhard en co.*
2 coll. koopmanschappen, *W. Cores de Vries.*
8 kn. eau de cologne, *John Pryce en co.*
1 kn. min. water, 10 do. papier, *Maclaine, Watson en co.*
7 kn. papier, H. M. *van Dorp.*
1 kist diversen, *Specht Grijp.*
60 kn. wijn, *Meijer.*
100 vs. boter, 100 hammen, 25 ps. ger. vleesch, 3 kn. diversen, 50 do. kaas 12 do. banket; 100 mand min. water, *Platon en co.*
1 kist naalden, 8 vn. wijn, *Hunter, Hougton en co.*
4 kn. manufacturen, 4 bn. laken, 300 keld. genever, 100 kn. champagne, 5 do pleetwerk, 5 do. kramerijen, 2 do. kaplampjes, 185 kn. koopmanschappen 69 do. eetwaren en hoeden, 6 vn. kantoorbehoeften, 1 kist kramerijen en m dewaren, 12 do. provisien, 100 do. wijn, 4 do. gemaakte kleederen, *Gumprich en Straus.*
100 vn. bier *Reijnst en Vinju.*
2 kn. koopmanschappen, *Hubert.*
1 kist kleederen, *Marnstra.*
1 kist diversen, *Buijskes.*
1 " " *Eekhout.*
1 " " *Quarles van Ufford.*

Voor Soerabaija.
46 coll. diversen, *E. Fuhri en co.*
111 coll. koopmanschappen, *Schimmelpenninck en co.*
25 coll. koopmanschappen, *Kruer, von Oven en co.*
106 vs. boter, 48 keld. lijnolie, 8 kn. wijn, 8 do. koopmanschappen, 20 led. leggers, *Order.*
3 kn. ijzerwerk, *Duyshart en co.*
80 coll koopmanschappen, *Major, Matzen en co.*
107 coll. koopmanschappen, *B. van Leeuwen en co.*
20 kn. provisien, 200 keld. genever, 200 vs. boter, *Lakerveld en co.*
80 stav. en 29 coll. ijzer, 3 do. ijzerwerk, 5 do. instrumenten, *Anemaet en*
1 kist meubelen, *van der Poel.*
1 kist koopmanschappen, *Chevalier en co.*
18 coll. koopmanschappen, *Dumin.*
eene partij steenkolen, *W. Cores de Vries.*

Van New-Castle per Ned. schip *Hoop van Capelle*, gezagv. Bok, agenten J. Cezard en co.
eene partij steenkolen, *Gouvernement.*

Van Singapore per Eng. schip *Palembang*, gezagv. Morisson,
7248 planken, *Said Aloewi Satrie.*
1000 planken, *B. Andreas en co.*
70 balen zakken. 5 do. manufacturen, 30 zakken gram, 30 kn. sago, 65 zeep, 100 zakken corrianderzaad, 35 ks. was, 1000 planken, *Joakim.*
5000 planken, *Nahapit.*
79 kn. zeep, 25 do. salpeter, *Gaspers en co.*
25 zakken salpeter, 20 kn. gedr. vruchten, 10 do. vuurwerk, *Order.*
10 zakken gram, 1 kist diversen, *Black.*
3 kn. koopmanschappen. *Pitcairn, Syme en co.*

Van Samarang, per Ned. schip *Amerika*, gez. Zeeman, agt. Haager en Schuurman
39 pic. rotting, 504 rijst, 2675 do. suiker, 145 do. gember, 33293 ℔ ind 356 pic. olie, 950 ps. buffelhuiden, 2200 do. koe do, 567 pic. koffij, 189 ℔ tabak, 2 kn. confituren, 5 do. en 1 pak diversen, 15 fl. arrowroot, 1 k vruchten, 5 do. naturalien, *Order.*

Uitvoer.

Naar Borneo's Westkust per N. I. stoomb. *Ambon*, gez. Bosch, agt. W. Cores de Vries.
10 kn. bier, 18 keld. genever, 2 ks. cognac, 10 do. wijn, 7 do. dranken, 2 provisien, 2 do. glaswerk, 1 do. gedr. vruchten, 10 vs. boter, uit entrep. *der Meulen en co.*
1 rol platen, 1 do. papier, 1 kt. do. *G. Kolff en co.*
30 pic. aardappelen, *Gouijn.*
6 vs. spijkers, 3 kn. ijzerwerk, 1 do. wijn, 1 do. genever, 1 vt. boter, 1 kwalies, 2 do. thee-servicen, 2 roll. touw, 1 md. aardappelen, 1 kt. visien, 1 matras, 2 kn. lampen, 1 waschtobbe, 1 vt. bier, 1 kt. zadel en toe 2000 ps. sp matten, *Reynst en Vinju.*
1 vt. vleesch, 3 keld. genever, 3 kn. wijn, 3 vs. boter, 2 vn. bier, uit ent *Agenten.*
1 kt. zeildoek, uit entrep. *B. Kopersmit en co.*
106 coll. gouv. goederen, *Gouvernement.*

Naar Samarang en Soerabaija per Ned. schip *Elisabeth en Antoinette*, gez. Besier, agt. B. Kopersmit en co.
128 pic. salpeter, *Joakim.*
100/m. sigaren, *Busing, Schröder en co.*
58 coll. gouv. goederen, *Gouvernement.*
2 kn. cambrics, 8 do. wijn, 117 tobb. staal, 25 ks. zeep, *E. Moormann en c*
1 kt. papier, *H. M. van Dorp.*
23 kn. naaigaren, 2 do. katoen, 34 kn. koopmanschappen, *Yap Ban.*
9 kn. wit katoen, *Lim Seng.*
18 kn. koopmanschappen, *Tjie Yoekie.*
31 kn. koopmanschappen, *Lim Boen.*

Voor Soerabaija.
44 md. aardewerk, 645 pic. ballast ijzer, 88 md. aardewerk, 39 kn. wit kat *Martin, Dyce en co.*
152 coll. gouv. goederen, 5 roll. platen lood, *Gouvernement.*
1 kt. zijdenstoffen, 150 pic. peper, *Lim Hoa.*
2380 gr. boss. rotting, 14690 kl. boss. do. *Gezagvoerder.*

Naar Nederland via Padang per Zw. bark *Dygden*, gez. Petterson, agt. C. Bahre en G. Kinder.
300 pic. rotting, 4220 do. rijst, *Agenten.*

Naar Soerabrija per N. I. bark *Coquette*, gez. Pa Ardie.
1669 stav. ijzer, 16 coll. ijzerwerk, *Agenten.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per N. I. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. E. Lewis, agt. Maclaine, Watson en co.
3 bn. drills, uit entrep. *Morgan, Melbourn en co.*
1 bl. manufact., uit entrep. *Niederer.*
1 kt. stokken, 1 do. revolvers, 110 keld. genever, 1 kt diversen, 1 pak bezem kt madera, 1 do. cognac, 9 vn. bier, uit entrep. *John Pryce en co.*
f 90,000 zilv. munt, *N. H. M.*
38 corg. doeken, 4 do. slendangs, *Koe Mahaij.*
200 vs. meel, *Pitcairn, Syme en co.*
150 pic. gomelastiek, *f* 128,000 zilv. munt, *Agenten.*
126 kn. wijn, 1 do. medicijnen, *L. Platon.*
30 legg. arak, 20 ks. cognac, *Wilson en co.*
f 100,000 zilv. munt, *Busing, Schröder en co.*
f 3000 zilv. munt, *Sech Moh. Bafadel.*
f 3000 zilv. munt, *Sech Abd. bin Salim.*
7 vn. cognac, *T. Crone.*
5 vn. cement, *Hunter, Houghton en co.*
5 pic. reusel, *Lim Boen.*
1 kt. diversen, 1 kt. wijn, *Gaspers en co.*
f 1000 zilv. munt, *Han Tjoa.*
46 corg. doeken, 2 do. sarongs, *Sech Salim bin Wahadin.*
20 corg. doeken, *Sech Abd. Abat.*
3 ps kap leder, *f* 300, zilv. munt, *Borneo C. Limited.*
4 kn. koopmanschappen, *Sech Abd. bin Achm. Bahasoun.*
4 kn. koopmanschappen, *Sech Abd. bin Said Basalama.*
Zie verdere lading voor Singapore bestemd Java-Bode dd. 1 April 1859 No
272 coll. gouv. goederen, eenige marine do. *Gouvernement.*

Aangekomen Passagiers te Batavia

van den 13den tot en met den 15den April 1859.

Met het Ned. schip Piet Hein. kapt. L. Hazewinkel, de kapt. der van Zuijlen en de adjudant onder-offic. Benist van Cheribon.

Vertrokken Passagiers van Batavi

van den 13den tot en met den 15den April 1859.

Met het Ned. schip Prins Frederik der Nederlanden, kapt. C. G. de de heer C. A. D. Wierts van Coehoorn en 4 kinderen, naar Nederland Padang.

Met het N. I. stoomschip Oenarang. kapt van Hulsteijn, de hh. D. termaat, S. W. van Hogenzand, E. A. C. Couvreur, J. W. Wijnschenk Echtgenoot, Mr. J. A. M. van Cats baron de Raet en Mejufvr. W. de naar Samarang.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP. te BATAVIA.